Jaargang 113. Dingsdag, 24 Januarij 1854. No. 7.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

AANBESTEDING.

Op MAANDAG den 30sten Januarij 1854, des middags te 12 uur, zal, onder nadere goedkeuring, door den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Groningen*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, en in bijzijn van den HOOFDINGENIEUR van den WATERSTAAT in het 1ste Distrikt, aan het Lokaal van het Provinciaal Bestuur te *Groningen* worden aanbesteed:

1) Het herstellen en onderhouden van de Huizen van Arrest te *Winschoten* en te *Appingedam*, van de goedkeuring der aanbesteding af tot ultimo December 1855, in twee perceelen.

2) Het herstellen en onderhouden van de lokalen en meubelen van het provinciaal Geregtshof en de Arrondissements Regtbank te *Groningen*, van de goedkeuring der aanbesteding af tot ultimo December 1854.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden bij enkele inschrijving, en ... het ... percent afzonderlijk, over ...

De Bestekken, waarnaar de bovengemelde Aanbestedingen zullen plaats hebben, zullen, boven en behalve aan het lokaal van het Ministerie van Justitie en aan dat van het Gouvernement der provincie *Groningen*, ter lezing liggen: te *Groningen* in den Doelen, bij de kasteleins VAN DER LAAN, EEKHOFF, Wedw. DE JONGE, Wedw. BONTEKOE, TEN HAVE en SPINHOF, allen aan de Groote Markt; bij de Wedw. N. DE MULDER, in de Heerestraat; bij J. A. HEIKENS, in de Oosterstraat; voorts in het Blaauwe Paard; bij VISSER, in de Zon; bij de wed. RASKER, op den hoek van het Ameland, en BRUINS, in de Slingerij, buiten de Apoort; te *Grijpskerk* in het Gemeentehuis; te *Winsum* bij de Erven WIERSEMA; te *Appingedam* bij den kastelein EVERS; te *Delfzijl* bij de wedw. WEITS en de kasteleins HAZENHOEK en S. J. DE VRIES; te *Winschoten* bij de weduwe F. H. WISSEMANN en den kastelein K. FOLKERS; te *Ten Boer* in het Gemeentehuis; te *Kaakheem* bij den kastelein A. LINTHORST; te *Nieuwe Schans* bij den kastelein A. J. VERNIERS VAN DER LOEFF; te *Oude Pekela* bij den kastelein J. DE BOER; te *Zuidhorn* in het Gemeentehuis en te *Noordhorn* bij den kastelein A. H. WIBRINGA.

Zullende de aanwijzing in loco plaats hebben den zevenden dag vóór de Aanbesteding, des voormiddags te 11 uur, en voorts nadere informatiën te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur J. A. VAN ESSEN en den Ingenieur N. J. VAN DER LEE, beide te *Groningen*.

GRONINGEN, 12 Januarij 1854.

De Commissaris des Konings voornoemd:
I. A. VAN ROIJEN.

Verpachting.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij enkele inschrijving, te verpachten:

1. Het **VERLAATSGELD** van het Verlaat te *Martenshoek, voor 1 jaar.*
2. **IDEM** te *Zuidbroek, voor 1 jaar.*
3. De **STADS ZWIJGENDE TOL** of **BOOM** te *Wolde*, en het **OPTREKKEN** der **Klapbrug** te *Foxhol*, *voor 3 jaar.*

De Voorwaarden van Verpachting zullen, van heden, ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen.

De op zegel geschreven Inschrijvingsbiljetten moeten, overeenkomstig hetgeen daaromtrent bij de Voorwaarden is bepaald, vóór of uiterlijk op DONDERDAG den 26sten dezer aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisionele Toewijzing aan de hoogste Inschrijvers zal, onder nadere goedkeuring, in het openbaar plaats hebben op VRIJDAG den 27sten dezer, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 12 Januarij 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De fung. Secretaris: VAN UILDRIKS.

Verpachting.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen Gecommitteerde, bij enkele inschrijving te verpachten **voor het jaar 1854**:

Het STADS CONTINGENT of het een VIERDE der VRACHTLOONEN van het Veer van *Groningen* op *Winschoten* en op *Noordbroek* en vice versa.

De Voorwaarden van Verpachting zullen van heden ter Secretarij dezer Gemeente ter lezing liggen.

De op zegel geschreven Inschrijvingsbiljetten moeten, overeenkomstig hetgeen daaromtrent bij de Voorwaarden is bepaald, vóór of uiterlijk op Donderdag den 26sten dezer Maand aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisionele toewijzing aan den hoogsten Inschrijver zal, onder nadere goedkeuring, in het openbaar plaats hebben op VRIJDAG den 27sten dezer Maand, des voormiddags te tien uur, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS.

GRONINGEN, 12 Januarij 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *L. S.*

Ingevolge art. 7 der Wet tot REGELING van het **KIESREGT** en de BENOEMING der **AFGEVAARDIGDEN** der **EERSTE** en **TWEEDE KAMER** der **STATEN GENERAAL**, noodigt de VOORZITTER van den GEMEENTERAAD te *Groningen* de Inwoners der Gemeente uit, om, zoo zij *elders* in de DIRECTE BELASTINGEN zijn aangeslagen, daarvan vóór den vijftienden Februarij aanstaande, ter SECRETARIJ dezer Gemeente te doen blijken.

GRONINGEN, 23 Januarij 1854.

De Voorzitter:
J. SLOT.

BEKENDMAKING.

De KANTONREGTER te *Groningen*, gezien artikels 27 en 48 van het Reglement betreffende de wijze van Eedaflegging der onderscheidene Regterlijke Ambtenaren, de afwezigheid, de afwisseling en der orde van de inwendige dienst, enz., enz., goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van den 14den September 1838 (*Staatsblad* no. 36),

Brengt mits deze ter kennis van de ingezetenen van het eerste Kanton van het eerste Arrondissement der Provincie *Groningen*,

ten eersten: dat door hem eene VERANDERING vastgesteld in het REGLEMENT houdende bepaling van de DAGEN der GEWONE ZITTINGEN van het KANTONGEREGT te *Groningen* en van het UUR van derzelver AANVANG, en dat, te beginnen met **MAANDAG** *den dertienden Februarij* 1800 vierenvijftig, de ZITTINGEN zullen zijn als volgt;

ZITTING voor de BURGERLIJKE en HANDELSZAKEN op **MAANDAG**, telkens des voormiddags te TIEN uur.

ZITTING voor de ZAKEN van OVERTREDINGEN VAN POLITIE op **ZATURDAG**, des voormiddags te TIEN uur.

Zijnde deze verandering goedgekeurd door Zijne Excellentie den Minister van Justitie, blijkens deszelfs schrijven van den 14den Januarij 1854; —

ten tweeden: dat ten minsten *een half uur vóór* den aanvang van elke ZITTING voor de BURGERLIJKE en HANDELSZAKEN, ter GRIFFIE van het KANTONGEREGT, of aan den DEURWAARDER dienstdoende bij hetzelve, *opgave* zal behooren te geschieden van die zaken, welke men alsdan behandeld wenscht te hebben; —

ten derden: dat alle PUPILAIRE ZAKEN of die daarmede gelijk staan (BENOEMINGEN van VOOGDEN, TOEZIENDE VOOGDEN, ENZ., ENZ.) door hem zullen worden behandeld, op daartoe door hem vast te stellen tijd en plaats, nadat vooraf de belanghebbenden zich ten gemelden einde bij hem of ter Griffie van het Kantongeregt zullen hebben aangemeld; —

ten vierden: dat de BEËEDIGINGEN van MEMORIËN van AANGIFTE voor het SUCCESSIEREGT, zoo men verlangt dat dezelve *kosteloos* zullen plaats hebben, op de *gewone Openbare zittingen moeten* geschieden, en dat dien ten gevolge de belanghebbenden in dat geval ten minste *een vierde uur vóór* den aanvang van dezelve, zich ter Griffie van het Kantongeregt ten gemelden einde zullen moeten aanmelden.

... en onderteekend door ons Kantonregter voornoemd,
den 20sten Januarij 1854.
WIJCKERHELD BISDOM.

(*Zie de Nieuwstijdingen enz. in 't Bijvoegsel.*)

STATISTIEKE MEDEDEELINGEN OVER HET AFGELOOPEN JAAR.

Geboorte en sterfte.

Volgens de registers van den burg. stand was de loop der bevolking in de gemeente *Groningen* over het afgeloopen jaar aldus:

946 mannel. en 849 vrouwel. hebben zich in den loop van het jaar 1853 in deze gemeente gevestigd.

780 mannel. en 671 vrouwel. hebben deze gemeente met der woon verlaten.

De wettige bevolking op den 31sten Dec. 1853 was: 15,489 mannel. en 18,209 vrouwel., totaal 33,698.

In de gemeente waren op den 31sten Dec. aanwezig 1306 mannel. en 915 vrouwel. niet tot de wettige bevolking behoorende;

terwijl 554 mannel. en 239 vrouwel. tot de wettige bevolking behoorende, op dien datum uit de gemeente afwezig waren.

De feitelijke bevolking bestond alzoo op den 31sten Dec. 1853 uit 16,241 mannel. en 18,885 vrouwel. personen; totaal 35,126.

Hieronder zijn begrepen 456 militairen behoorende tot de landmagt; 90 gevangenen, waaronder 63 mannen en 27 vrouwen.

— In den jare 1853 zijn binnen de gemeente *Onstwedde* geb. 50 van het ml. en 60 van het vrl. geslacht, totaal 110; levenloos aangegeven 3; overleden 39 van het ml. en 29 van het vrl. geslacht, totaal 68; getal huwelijken 28. In de gemeente gekomen 193, vertrokken 181. Wettige bevolking op den 31sten Dec. 3744.

— In den jare 1853 zijn binnen de gemeente *Vlagtwedde* geboren 32 van het ml. en 27 van het vrouwelijke geslacht, totaal 59; levenloos aangegeven 5; overleden 27 van het ml. en 16 van het vrouwl. geslacht, totaal 43; getal huwelijken 15; in de gemeente gekomen 91; vertrokken 56. Wettige bevolking op den 31 Dec. 2242.

Boter- en Kaashandel van Delft.

Aan de stadswaag te Delft zijn in 1853 gewogen 1889/4, 23838/8, 4509/16 vaten en 242 potten boter, te zamen uitmakende 602,250 Ned. ℔, dat is 49,720 Ned. ℔ minder dan in 1852, en 731 stapels kaas, bedragende 230,777 Ned. ℔, of 42,893 Ned. ℔ meer dan in 1852. De prijzen van beide artikelen hebben in het afgeloopen jaar eene niet bekende hoogte bereikt.

Het aantal Ned. pd. hooi, in 1853 te Kuinre gewogen en naar elders vervoerd, beliep het aanzienlijk cijfer van 1,120,375 Ned. pd., waarvan de middenprijs was *f* 8,50 per 500 Ned. pd.

Aan vee is in 1853 van Kuinre naar Holland, Utrecht enz. vervoerd 2669 stuks.

De ter markt gebragte boter bedroeg in 1853 1440/4 en 273/8, of eene hoeveelheid van 66,213 Ned. pd., waarvan de middenprijs was *f* 36,00 per ¼ vat.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Texel den 17 Jan., kapit. *Schuur* Anna Elisabeth, van Lissabon; den 18den *Carst* Tweeling Zusters, van Cowes; *Voogd* Vriendschap, den 19den *Huges* Jacomina en *Visser* Hoop, alle 3 van Londen; *de Haan* Provincie Overijssel, van Dundee; den 20sten *Stenders* Vriendschap, van Londen; *Schaap* Bernhard en Elise, van Grimsbij. — Te Helvoet den 17 Jan., *Bossinga* Ceres, van Londen; den 20sten *Plukker* Antje, van Liverpool. — Te Vlissingen den 16 Jan., *de Groot* Annegina Jantina, van Londen. — Te Coronie den 6 Dec., *Haverbult* Elisabeth, van Amsterdam. — Te Nickerie den 18 Dec., *Boer* Johanna Henriette, van Charlestown. — Te Konstantinopel den 27 Dec., *de Ruiter* Johannes en Adrianus, *Sap* Vasco de Gama en *Hoeksma* Cornelia Wilhelmina, alle 3 van Galatz naar Falmouth; den 29sten *Oldenburger* Johanna, van Londen; *Beckering* Atalante, van Amsterdam; *Boekhoudt* St. Willebrordus, van Newcastle. — Te Syra den 3 Jan., *de Boer* Elisa, van Rotterdam. — Te Messina den 28 Dec., *Gnodde* Jonge Walrave, van Amsterdam. — Te Palermo den 31 Dec., *Koster* Koster, van Plymouth; den 1 Jan. *Stuit* Beerta Hendrika, van Amsterdam. — Te Palermo den 3 Jan., *Schaap* Courier, van Rotterdam. — Te Livorno den 6 Jan., *Kamminga* Drie Gebroeders Sikkens, van Amsterdam; vóór den 17den *van der Wal* Johan Wilbrand, van Newcastle; *Schut* de Hoop, van Londen. — Te Alicante den 7 Jan., *Post* Elsje Berg, van Gloucester. — Te Vigo den 29 Dec., *Hubert* Johanna Margaretha, van Shields, den 1 Jan. zeilklaar naar Porto; *Singer* Annette, van Newcastle; *Verlee* Vr. Roelina, van Sunderland. — Te Ramsgate den 16 Jan., *Noorduin* Hendrik Gijsbert, van Rotterdam naar Rouaan. — Te Margate den 17 Jan., *Rink Fijn* Nijverheid, van Newcastle naar Barcelona, met verlies van zeilen, kluiverboom, enz. — Te Newport den 16 Jan., *Gruppelaar* Hiilechiena, van Bristol naar Dordrecht. — Te Liverpool den 15 Jan., *Huisman* Hendrika, van Lissabon; den 17den *Pot* Hollandia, van Groningen. — Te Belfast den 14 Jan., *Smit* Marchina, van Port-Cabas; den 15den *Lovius* Waakzaamheid, van Amsterdam. — Te Troon den 12 Jan., *Mooi* Geertje, van Belfast. — Te North Shields den 16 Jan., *Kieft* Jantina Jikkina, van Duinkerken; den 18den *Munneke* Baudina, van Harlingen; *Scholtens* Catharina, van Antwerpen; *Sap* Emma Maria, v. Hull. — Te Hartlepool den 15 Jan., *Olthof* Abeldina, van Londen.

Binnengekomen te Texel den 21 Jan., kapit. *Boswijk* Jantina, v. Livorno. — Te Helvoet den 21 Jan., *Jager* Zwaantje Elisabeth, van Londen; *de Groot* Harmonie, van Liverpool. — Te Falmouth den 18 Jan., *Schoe* Amicitia et Fides, van Nickerie naar Amsterdam. — Te Konstantinopel den 24 Dec., *Kramer* Lambert, van Genua; *Bakker* Catharina, van Carthagena; *de Weerd* Willem, v. Pyraeus; *Klein* Eolus, van Antwerpen; den 30sten *Middel* St. Vitus, den 31sten *Boer* Verwisseling en *Jonkhoff* Arend, v. Galatz.

Vertrokken van Suriname den 16 Dec., kapit. *Jaski* Susanna, naar Amsterdam. — Van Cette den 14 Jan., *Hofker* Hendrika Bartina, naar Amsterdam. — Van Ramsgate den 17 Jan., *Post* Gesina, naar Hamburg. — Van Newhaven den 17 Jan., *de Groot* Harmonie, naar Dordrecht. — Van Portland den 16 Jan., *Keizer* Harmonie, naar Konstantinopel. — Van Plymouth den 18 Jan., *Muller* Leeuw, naar Schiedam; *Boiten* Margaretha Elisabeth, naar Dordrecht. — Van Falmouth den 16 Jan., *Potjewijd* Alida Elisabeth, van Galatz naar Duinkerken. — Van Belfast den 13 Jan., *Velt* Wilhelmina, naar Lissabon. — Van Folkestone den 14 Jan., *Zeven* Concordia, van Cardiff naar Bremen. — Van Grimsbij den 18 Jan., *Pik* Catharina Harmina, *van der Zwaag* Menschlievendheid, *Scholtens* Maria en *Pekelder* Vrouw Grietje, alle 4 n. North Shields. — Van Hull den 17 Jan., *Visser* Catharina Maria, naar Newcastle.

Vertrokken van Bordeaux den 18 Jan., kapit. *Schut* Cornelius, naar Amsterdam; *Heddes* Vlijt, naar Rotterdam. — Van Triest den 12 Jan., *Dokman* Gesiena Wilhelmina, van Antwerpen; den 14den *Hooghoudt* Hillegina, naar Galatz. — Van Patras den 7 Jan., *Krol* Antje en Jansje, naar Londen.

Zeilklaar te Vigo den 6 Jan., kapit. *Schuur* Zwaantina, naar Bilbao. — Te Londen den 14 Jan., *Mellema* Zeldenrust, naar Denemarken; *Kwint* Johanna Gesina, naar Elseneur; den 16den *Koster* Zeeploeg en *Hitman* Zeelust, beide naar Rotterdam; *Valk* Dankbaarheid, naar Elseneur. — Te Liverpool den 18 Jan., *Hofkamp* Hortense, naar Ostende.

HARLINGEN, 21 Januarij. Binnengekomen den 20 Jan., kapit. *Schaafsma* Verwachting, van Newcastle; *Cappen* Neptunus, van Leith; *Nieting* Catharina, van Osterrisoer.

Vertrokken den 15 Jan., kapit. *Munneke* Baudina, n. Schotland.

AMSTERDAM, 21 Jan. Het schip Anna, kapit. *J. Hilbrands*, van Suriname herwaarts gedestineerd, te Plymouth met schade binnengeloopen, had volgens brief van daar, de reparatie geëindigd en zou bij gunstige gelegenheid den 23sten dezer de reis voortzetten.

VLIE, 16 Jan. Het schip Reina, kapit. *J. de Haan*, van Riga met lijnzaad naar Belfast, is gisteren bij Stortemelk verongelukt, doch het volk, benevens des kapiteins vrouw en twee kinderen, door de Vlielander loods *J. Valk*, van de boot no. 2, gered en een gedeelte der lading is geborgen. *K. B. D. Zon* is daarbij verdronken; ... doch het schip zal weg zijn.

CURAÇAO, 19 Dec. Het schip Antilope, kapit. *G. M. Gnodde*, van hier naar Amsterdam, is, na 35 dagen op zee te zijn geweest, den 16den dezer met verlies van zeilen, kettingen en schoon dek uit zee teruggekomen, hebbende van den 27sten tot den 29sten November hevige stormen doorgestaan; moet de lading, die waarschijnlijk beschadigd is, lossen om te repareeren.

FIGUEIRA, 3 Jan. De Nederlandsche kof Ida, kapit. *Buiten*, van Newcastle naar Porto, is den 25sten Dec. bij het verzeilen naar Aveiro, benoorden deze haven gestrand en zal met de lading weg zijn; het volk is gered.

LOWESTOFT, 14 Jan. Het schip Voorwaarts, kapit. *Kikkert*, van Charlestown naar Nickerie, alhier masteloos binnengebragt (zie ons vorig berigt), heeft een gedeelte der lading gelost.

BERWICK, 16 Jan. Het schip Louise Sophie, kapit. *Hollander*, 116 dagen reis hebbende van Archangel naar Rotterdam, is alhier met gebrek aan proviand binnengeloopen; het volk had zich de laatste 56 dagen met rogge en koffij moeten voeden.

PILLAU, 12 Jan. Gedurende het jaar 1853 zijn alhier binnengekomen 1010 schepen, waaronder 97 Nederlandsche. — Alhier overwintert het schip Catharina Johanna, kapit. *Kuijper*, en te Koningsbergen Wilmina, kapit. *Jager*.

AGGER-KANAAL, 12 Jan. Gedurende het jaar 1853 zijn alhier binnengekomen 740 schepen, waaronder 5 Nederlandsche.

Gedurende het jaar 1853 zijn door den Sond gevaren 21,539 schepen, zijnde 3976 meer dan in 1852. Onder die 21,539 schepen bevonden zich 4685 Engelsche, 3463 Pruissische, 3391 Noorweegsche, 2071 Deensche, 1978 Zweedsche, 1888 Nederlandsche, 1237 Russische, 1144 Mecklenburgsche, 643 Hannoversche, 349 Fransche, 245 Oldenburgsche, 136 Lubecksche, 99 Noord-Amerikaansche, 76 Hamburger, 50 Napelsche, 36 Bremer, 25 Belgische, 14 Portugesche, 8 Spaansche en 1 Grieksche.

SCHEEPSVRACHTEN.

PILLAU, 15 Jan. Naar de Oostkust van Engeland bevracht voor 6 sh. 4 d. om in Jan., 5 sh. 10 d. om in Febr., 4 sh. 10 d. om in April te vertrekken.

DANTZIG, 16 Jan. Naar Londen 28 sh. per load greenen balken, Hartlepool 6 sh. terstond en 5 sh. 6 d. in 't voorjaar per qr. tarwe.

222ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Trekking der Derde Klasse.

3de Lijst. No. 17552 een prijs van *f* 5000; no. 6974 een prijs van *f* 1250; no. 9890, 10194, 18212 ieder een prijs van *f* 1000; no. 9228, 9917, 99, 16160 ieder een prijs van *f* 400; no. 4180, 6197, 11599 ieder een prijs van *f* 200; no. 13250, 15783, 17512, 19588 ieder een prijs van *f* 100. — *4de Lijst.* No. 14199 een prijs van *f* 400; no. 14687 een prijs van *f* 200; no. 13265, 17329 ieder een prijs van *f* 100.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 20 Januarij.

De handel in Granen was heden van weinig beteekenis. — Tarwe iets lager aangeboden, doch vond weinig kooplust. — Rogge minder begeerd: 68, 70 ℔ Inl. Rogge *f* 11, *f* 11,40. — Gerst en Boekweit slepend afgaande. — Haver ruim prijshoudend: 40 ℔ *f* 4,05, 44 ℔ *f* 4,50. — Andere artikels niet in omgegaan. — Raapolij *f* 41. — Boter niet aan.

ROTTERDAM, 19 *Jan.* Tarwe 157/2 ℔ witb. Pools. *f* 515. — Rogge: 146/2 ℔ Reval *f* 378; 147/2 ℔ Koers. *f* 367. — Lijnzaad: 108 ℔ Koningsb. bij partij *f* 251.

AMSTERDAM, 20 *Januarij*. In Granen is niets omgegaan.

Koolzaad lager afgegeven: Holst. $63\frac{1}{2}$ p. vl.; BS. dito 53 p. vl.; op 9 vat dadelijk 72 p. vl.; April 73 p. vl.; Sept. 67 p. vl. — Lijnzaad prijsh.; 103, 104 ℔ Arch. *f* 290. — Raapolie dadelijk maar vooral op levering lager afgegeven; op 6/w. *f* 41,75; Vlieg. *f* 40,50; in de stad *f* 41,50; Mei *f* 40,25 a *f* 40; Sept. *f* 37,75 a 50; Oct. *f* 38 a *f* 37,75; Nov. *f* 38; Dec. *f* 38,25 a *f* 38. — Lijnolie op 6/w. *f* 31,75; Vlieg. *f* 30,50; Maart *f* 31,25 a *f* 31; April *f* 31,50 a 25; Mei *f* 31,75 a 50. — Hennepolie op 6/w. *f* 38,25; Vlieg. *f* 37.

LEEUWARDEN, 20 *Jan.* De aanvoer van Boter was heden: 508 ½, 182 ⅛, 58 $\frac{1}{16}$ ton.

LONDEN, 17 *Jan.* Boter 1 sh. hooger met veel vraag. Beste Friesche wordt 114 sh. en surplus 108 sh. genoteerd.

LONDEN, 18 *Jan.* De aanvoeren van vreemde Tarwe en Meel blijven ruim in deze week, van andere Granen echter onbeduidend. Er waren heden niet vele koopers ter markt en daar de houders van Tarwe geene verlaging van prijs wilden toestaan, bleef de omzet onbeduidend, hetzelfde kan van Meel en verdere graansoorten worden gezegd.

— In de laatste dagen zijn zeer aanzienlijke partijen graan en andere levensmiddelen uit Noord-Amerika te Liverpool aangebragt. Dien ten gevolge is de stemming der graanmarkt flaauwer; doordien echter de houders nog geene prijsvermindering toestaan, blijft de handel gering.

Van den 20sten. De aanvoer van vreemde Tarwe en Meel blijft ruim. Er waren heden niet vele koopers en de omzet bleef bepaald tot de volstrekte behoefte, waarbij de uiterste prijzen van Maandag werden bewilligd. Andere Graansoorten onveranderd.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 20 *Januarij*. Schapen waren heden wel ter markt doch niet van de beste soorten. Voor Friesland werd niets verkocht, maar er werd door slagers nog al eenige handel gedaan; de prijzen waren een weinig lager. Varkens mede wel aangevoerd; de handel er in en de prijzen waren gelijk aan die der vorige markt. Van geslagte varkens was een behoorlijke aanvoer, en de handel was wederom vlug. Varkens van 100 tot 125 Ned. ponden werden verkocht van *f* 52 tot *f* 56 de 100 Ned. ponden, idem van 80 tot 100 N. pd. van *f* 49 tot *f* 52; ook werden er eenigen van mindere zwaarte lager verkocht.

LEEUWARDEN, 20 *Jan.* De veemarkt was heden ruim voorzien, doch de koeijen zijn, niettegenstaande de berigten uit Londen niet zoo gunstig waren, tegen hooge prijzen verkocht. Schapen en varkens insgelijks prijshoudende.

LONDEN, 20 *Jan.* Ondanks weinig aanvoer ter veemarkt, blijft de kooplust onbeduidend en werd puik ossenvleesch niet hooger dan jl. Maandag betaald.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 21 *Januarij*.

NEDERL. Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $59\frac{1}{2}$, 60, $59\frac{7}{8}$; Dito Dito 3 pCt. $71\frac{3}{4}$, $71\frac{1}{4}$, $71\frac{3}{4}$; Dito Dito 4 pCt. $89\frac{1}{2}$, $89\frac{7}{8}$, $89\frac{3}{4}$; O. I. Leening 4 pCt. $89\frac{1}{2}$, $89\frac{3}{8}$; Handelmaatschappij $4\frac{1}{2}$ pCt. $120\frac{1}{2}$; Oblig. $4\frac{1}{2}$ pCt. 99. — BELGIE, $2\frac{1}{2}$ pCt. $46\frac{1}{2}$; Dito bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $46\frac{3}{8}$. — FRANKRIJK, Obligat. 3 pCt. 63. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. $19\frac{3}{16}$, $19\frac{1}{8}$, $19\frac{1}{4}$; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. $37\frac{1}{8}$, $37\frac{3}{8}$, $37\frac{3}{8}$; Coup. Bewijzen $4\frac{1}{4}$, $4\frac{3}{8}$, $4\frac{3}{8}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $34\frac{1}{4}$, $34\frac{3}{8}$, $33\frac{7}{8}$.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 101, $101\frac{1}{4}$, $101\frac{1}{4}$; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. $100\frac{1}{4}$, $100\frac{3}{8}$, $100\frac{3}{8}$; *Cert.* $4\frac{1}{2}$ pCt. 89, $89\frac{1}{4}$, $89\frac{1}{4}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. 85; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 84. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $66\frac{1}{2}$.

67⅞; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 34⅞, 35 7/16; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 34⅝, 35 7/16; Dito Nieuwe 5 pCt. en Dito Ls. B. 5 pCt. 84¼, 85, 85; Amerik. Bank-Act. 3¾; Denem. 5 pCt. 99¼; Mexik. 22¼, ⅛, 7/16; Dito Onb. 22⅛, ⅛, 7/16; Peru 4½ pCt. 62¼, 63, 63; Gren. 2½ pCt. 17¾, 18; Dito Uitg. 6¼, ⅛; Venez. 3½ pCt. 27.

Ten gevolge van voortgezette verkoopen, welke voornamelijk bij het openen der markt geëffectueerd werden, heeft de daling heden verdere vorderingen gemaakt. De verlaagde koersen lokten zoowel in Holl. als in vreemde effekten eenige koopers uit, waardoor de prijzen over het algemeen iets vaster bleven.

Gren. Onb. St. 17⅞, 18; Bl. Gr. Coup. *f* 3⅞.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 7⅛; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 59⅞; Spaansche 1 pCt. 19⅞; Binnenl. 3 pCt. 37⅞; Metall. 5 pCt. 67⅛; Dito 2½ pCt. 35 3/16; Russen 5 pCt. 1828 en 1829 100⅛; Mexik. 27⅛.

AMSTERDAM, 22 Jan. EFFECTEN-SOCIETEIT, te 4½ uur. Integralen 59⅞, 1/16, ⅛, 59, ⅛, 59. Aand. Handelm. 119. Spaans. 1 pCt. 19⅞, ⅝, ⅛, 19. Binnenl. 3 pCt. 37⅛, ⅛, 37, 36⅞, ⅞. Bewijzen Coup. 4⅞, ⅞. Portug. 3 pCt. 34⅞, ⅛, ⅛, ⅛, 34, 33⅞. Russ. 4½ pCt. 88⅞. Metalliek 5 pCt. 66⅞, ⅞, ⅞, 65⅞. Dito Nieuwe 84. Dito 2½ pCt. 34⅞. Fransche Oblig. 3 pCts. 62. Mexic. Onbep. 22⅛, 22, 21⅞.

Bij eenige affaire in Oostenr., Spaansche en Portug. was beden de stemming zeer flaauw.

ADVERTENTIEN.

Verslag van den staat der Landhuishoudkundige School te Groningen, in het jaar 1853.

De algemeene toestand der Landhuishoudkundige School heeft in den loop van dit jaar geene andere verandering ondergaan, dan dat, ten gevolge van het treurig overlijden der echtgenoote van den heer C. RÖMELINGH, deze verzocht heeft, om van een gedeelte zijner taak als onder-direkteur der School te worden ontheven.

Daar bij het in de laatste jaren vermeerderd aantal leerlingen dit werk ook inderdaad voor één persoon te bezwaarlijk was geworden, hebben wij gaarne aan dit verzoek voldaan en als hoofd onderwijzer in rang volgende op den heer RÖMELINGH, aangesteld den heer G. JURLING, van Dordrecht, die met zijne echtgenoote dan ook reeds van den 15den October 1853 af de zorg voor de huishouding op zich genomen heeft, die belast is met een deel van het onderwijs, maar inzonderheid met de leiding van het [illegible] overigens in alles, ook school inwonende, den vroeger toebetrouwde vakken van onderwijs, in zijne betrekking gebleven is.

De gronden der boerderij van de School worden langzamerhand uitgebreid en woeste stukken land gaande weg in een gedeelte ontgonnen, maar worden vooral meer en meer inwendig verbeterd, waarvan de goede uitwerkselen door verbeterde oogsten meer en meer in het oog vallen. In den zomer hadden wij daar 23 leerlingen en in het thans loopende winterhalfjaar 31.

In Maart 1853 hebben twee der leerlingen, de heeren C. J. M. JONGKINDT CONINCK en A. C. VAN WEIJDOM CLATERBOS, ten overstaan der heeren onderwijzers en in tegenwoordigheid van het bestuur en der overige leerlingen, een examen afgelegd in de hier onderwezene vakken; ten gevolge waarvan hun een officiëel *diploma* hieromtrent is uitgereikt. Ook heeft de heer L. J. LENTING (thans vertrokken naar de trans-vaalsche republiek in Zuid-Afrika) bij het verlaten der School een afzonderlijk werkje (*de boekweitteelt in Nederland*, Groningen, 1853), in het licht gegeven.

Wij vertrouwen dat deze voorbeelden, zoowel het openbaar examen als het uitwerken van eene soort van proefschrift, door andere onzer leerlingen vroeger en later zullen worden nagevolgd.

In den loop van dit jaar hebben wij, ten gevalle van een voornaam begunstiger onzer instelling, en bij wijze van proefneming, een leerling-knecht aangenomen, tegen eene geringe betaling voor kost en inwoning bij den bouwmeester E. LEENDERS, te Haren; welke leerling even als een gewone knecht alle werkzaamheden aldaar zoude mededoen, doch tevens vrijheid en gelegenheid hebben om de voornaamste der aan de School gehouden wordende lessen bij te wonen. Het doel zoude zijn, om op deze wijze rentmeesters, ook voor kleinere bezittingen, hoedanige wij er zoo vele in ons land hebben, te vormen.

Onder de blijken van deelneming van bijzondere personen mogen wij niet nalaten te vermelden, dat de baron SIXMA VAN HEEMSTRA en de baron G. F. THOE SCHWARZENBERG EN HOHELANSBERG, beide in Friesland, elk weder, even als in het vorig jaar, de aanzienlijke gift van *f* 25 en *f* 30, en dat twee ingezetenen der stad Groningen ook weder de een *f* 6, de ander *f* 5 tot ondersteuning van de geldmiddelen der School hebben bijgedragen. Een der kommissarissen onzer inrigting, de heer U. G. SCHILTHUIS, J.z., verpligtte ons door de toezending zijner bekroonde verhandeling over de *verhouding van den landbouw tot den bodem en de bevolking in Nederland;* terwijl een ongenoemde uit Rotterdam een aanzienlijk aantal net ingebonden boeken op de meest heusche wijze ten geschenke voor de boekerij der school heeft gezonden.

Wij stellen op alle deze blijken van belangstelling hoogen prijs en betuigen den gevers hiervoor onzen welgemeenden dank.

Ten slotte meenen wij nog op de volgende punten opmerkzaam te moeten maken:

1) Op het denkbeeld, waarin velen verkeeren, dat het voor hen die zich aan den landbouw toe zullen wijden de beste weg zoude zijn, om zich *eerst* op *praktische* oefeningen bij eenen gewonen boer toe te leggen en *daarna* de Landhuishoudkundige School te bezoeken. Wij hebben van deze wijze van handelen reeds meermalen het nadeel gezien, vooral gelegen in het bijna geheel afwennen van *geregelde studie*, die evenwel voor den wetenschappelijken landbouwer thans meer dan ooit noodig is. Wij zouden daarom een ieder raden, juist den omgekeerden weg te bewandelen en eerst hier, onder goed toezigt, te beginnen en dan later, wanneer men *wetenschappelijke gronden*, in verband evenwel met *praktische* oefeningen, alhier gelegd heeft, de praktijk ook elders te gaan zien. Men blijft dan meer in den wetenschappelijken kring en heeft van de praktijk, op iets rijperen leeftijd, ook meer nut.

2) Dat er hier eene bepaling bestaat (waarvan ook eene enkele maal gebruik is gemaakt), dat het Bestuur het regt heeft om wegens een door eenen leerling al te zeer verwaarloosd vak een afzonderlijk examen af te nemen, als voorwaarde van verdere toelating tot de lessen.

3) Dat enkele leerlingen vroeger wel eens de Landhuishoudkundige School verlaten hebben, vóórdat zij den geregelden *driejarigen* cursus behoorlijk hadden voleindigd. Wij verzoeken dus alle belanghebbenden steeds te willen letten op den *inhoud* der getuigschriften, welke aan hen, die de lessen alhier hebben bijgewoond, op hunne aanvraag worden ter hand gesteld.

De tijdverdeeling der lessen enz. wordt opgegeven in de *Bepalingen* der School, waarvan *kosteloos* exemplaren verkrijgbaar zijn bij de leden van het Bestuur en bij elk der korrespondenten van de School.

Deze laatste zijn thans de navolgende heeren:

Jhr. A. MARTINI VAN GEFFEN, grondeigenaar te 's Hertogenbosch.

H. F. FIJNJE, hoofd-ingenieur van den waterstaat te 's Hertogenbosch.

J. J. F. PENNINK, med. doct. te Zevenbergen (Noord-Braband).

B. F. baron VAN VERSCHUER, lid der Provinciale Staten van Gelderland en grondeigenaar te Arnhem.

S. D. WIJCKERHELD BISDOM, te Arnhem.

C. J. L. MOS, burgemeester te Hattem.

BRUNO TIDEMAN, zaadhandelaar te Apeldoorn.

W. K. VAN GENNEP, grondeigenaar te 's Gravenhage.

G. SIMONS, direkteur der akademie te Delft.

Jhr. mr. D. R. GEVERS DEIJNOOT, algemeene sekretaris der Hollandsche maatschappij van landbouw, kantonregter te Rotterdam.

J. TIDEMAN, leeraar bij de Remonstrantsche gemeente te Rotterdam.

Mr. J. LOS, notaris te Oud-Beijerland.

J. VAN DAM, veearts der 1ste klasse te Aarlanderveen.

Mr. J. HEEMSKERK, B.zn., lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal te Amsterdam.

Jhr. mr. H. HOEUFFT VAN VELSEN, grondeigenaar te Amsterdam.

F. C. VAN HALL, makelaar te Amsterdam.

J. A. VAN EEDEN, algemeen sekretaris der Nederlandsche maatschappij van nijverheid te Haarlem.

J. G. A. VERHOEFF, notaris te Alkmaar.

Mr. W. C. M. DE JONGE VAN ELLEMEET, lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal, te Middelburg.

A. KAKEBEEKE, J.z., lid der Provinciale Staten en grondeigenaar te Krabbendijke (Zuid-Beveland).

Mr. J. VAN HALL, hoogleeraar te Utrecht

G. J. HENGEVELD, leeraar aan de veeartsenijschool te Utrecht.

P. J. JONGENEEL, houthandelaar te Utrecht.

J. VAN LEEUWEN, griffier van het provinciaal geregtshof van Friesland, te Leeuwarden.

Baron SIXMA VAN HEEMSTRA, grondeigenaar te Veenklooster (Friesland).

Jhr. mr. O. R. VAN ANDRINGA DE KEMPENAER, grondeigenaar te Leeuwarden.

J. HUIDEKOPER, grondeigenaar te Midlum, bij Harlingen.

R. J. VAN DER LEIJ, te Hallum, lid van de Gedeputeerde Staten van Friesland.

Mr. B. W. A. E. baron SLOET TOT OLDHUIS, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, te Zwolle.

E. J. H. DULL, koopman enz. te Almelo.

Mr. J. CORNELISSEN, te Steenwijk, lid van de Gedeputeerde Staten van Overijssel.

J. HUBER, med. dr. te Kampen.

J. VAN KONIJNENBURG, direkteur der koloniën van weldadigheid te Frederiksoord.

Mr. P. W. ALSTORPHIUS GREVELINK, lid van de arrondissements-regtbank te Assen.

D. J. STEIJN PARVÉ, professor te Maastricht.

B. VERVER, professor te Maastricht.

J. P. WESTERMAN, grondeigenaar te Larrelt, bij Emden.

W. VISSERING, grondeigenaar te Lintel, bij Norden.

M. HEIJKES, grondeigenaar te Neermoor, bij Norden.

GRONINGEN, 21 Januarij 1854.

Het Bestuur der Landhuishoudkundige School te Groningen:
J. W. C. VAN ITTERSUM, *voorzittend Kommissaris;*
H. C. VAN HALL, *Direkteur.*

PICTURA.

JAARLIJKSCHE VERGADERING van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *ter aanmoediging en bevordering van Teeken- en Schilderkunst*, onder den naam ***PICTURA***, op DINGSDAG den 24sten Januarij, des avonds te 7 uur, in het gewone Lokaal. — ALGEMEEN VERSLAG. — REDEVOERING door Dr. H. WOLTHERS. — UITDEELING der EEREPRIJZEN.

Namens het Bestuur:
H. TIDDENS, *Secretaris.*

*** GEWONE BESLOTENE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ **Tot Nut van 't Algemeen**, op DINGSDAG den 24sten Januarij 1854, des avonds te 7 uur, in het Concerthuis in de Poelestraat. — UITDEELING der EEREPRIJZEN aan de ONDERWIJZERS en KWEEKELINGEN der Departements-Kweekschool voor Onderwijzers. — VERSLAG der Commissie over de LEESBIBLIOTHEEK. BEHANDELING der VOORSTELLEN voor de PUNTEN van BESCHRIJVING, ENZ.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

Natuurkundig Genootschap.

Op MORGEN, WOENSDAG den 25sten Jan., te *zes* uur. Sprekers: Dr. A. H. SWAAGMAN, en Dr. S. J. VAN ROIJEN in plaats van Mr. J. GANDERHEIJDEN.

A. W. ALINGS, *Secretaris.*

*** VERGADERING van het Departement *Groningen* der Nederlandsche Maatschappij **ter Bevordering van Nijverheid**, op MAANDAG den 30sten Januarij 1854, des avonds te half zeven, in het CONCERTHUIS te *Groningen.* — ONTWERP-PRIJSVRAGEN. — VOORSTELLEN voor de PUNTEN van BESCHRIJVING. — VRAGEN voor het LANDHUISHOUDKUNDIG CONGRES. — MEDEDEELINGEN.

S. M. S. MODDERMAN, *Secret.*

STADS-SCHOUWBURG.

DONDERDAG den 26sten Januarij 1854.

EERSTE GROOTE OPTISCH-PHYSISCHE VOORSTELLING,

in vier Afdeelingen, van Prof. **GOTTHEIL**, uit **Hamburg**, in Duitsche voordragt.

1. Het heelal of voorstelling uit de Sterrenwereld.

2. De afbeeldingen van vóórwereldlijke dieren en landschappen.

3. Zoogenoemde Dissolving Views.

4. Chromatisch kleur- en lijnenspel.

Prijzen der plaatsen: 1ste Rang *f* 1,40, 2de Rang en Parterre *f* 1. Militairen, Studenten en Leerlingen aan het Gymnasium 50 Cents. PLAATSEN te bespreken bij den Bureaulist **P. DE KONING.** — Aanvang te 7 uur.

LIEDERTAFEL: *Gruno.*

Het **EERSTE CONCERT** der LIEDERTAFEL zal ***niet*** plaats hebben op MAANDAG den 16den dezer, ***maar*** op **VRIJDAG den 27sten**, 's avonds te zeven uur, in het CONCERTHUIS.

Zij, die nog mogten wenschen BUITENGEWOON LID te worden, kunnen zich daartoe aanmelden bij de Heeren J. DE BOER, E.z., Mr. EPPO CREMERS en bij den ondergeteekende.

Meerdere DAMESKAARTJES, alsmede BEWIJZEN van TOEGANG voor VREEMDELINGEN zullen, op den dag van 't Concert, tegen betaling van **50** Cts., voor de LEDEN verkrijgbaar zijn bij den Heer J. DE BOER, E.z., Vischmarkt, Zuidzijde, van 's morgens negen tot twaalf. Aan 't Lokaal van 't Concert zullen geene Kaartjes te bekomen zijn.

Namens 't Bestuur:
D. HOEKZEMA, *Secretaris.*

Schouwburg.

ZATURDAG den 28sten Januarij: DE LIGTZINNIGE LEUGENAAR. Na hetzelve: **DE BLOEDZUIGERS.** Aanvang te 6 uur.

Abonnement. 1ste R. *f* 1,40, 2de Rang *f* 1—00, 3de R. *f* 0—50, verkrijgbaar naar verkiezing, bij den Bureaulist **P. DE KONING**, in de Zwanenstraat, bij wien ook de PLAATSEN zijn te bespreken.

ROSENVELDT, *Directeur.*

Militair Concert,

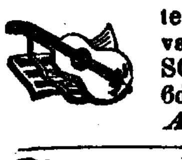

te geven door het Korps **HOORNMUZIJK** van het 7de Regement Infanterie, in de SCHOUWBURGZAAL, op MAANDAG den 6den Februarij 1854, ten ***voordeele der Algemeene Armen.***

Spreuken 17, vs. 8.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

G. WIJCHGEL,
van *Leermens*,
met
A. H. BRAAK,
van *Eppenhuizen.*

KANTENS, 11 Januarij 1854.

*** Getrouwd:

J. P. ALOFS,
van *Leiden*,
met
E. E. G. J. VINKE.

APPINGEDAM, 18 Januarij 1854.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' wélgeschapen ZOON TALETTA HOFMAN, geliefde Echtgenoot van

G. H. DINKELMAN.

EMDEN, 16 Januarij 1854.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON E. H. WIJCHGEL VAN SCHILDWOLDE, geliefde Echtgenoot van

Mr. **H. S. STEENSTRA TOUSSAINT,**
Advokaat.

GRONINGEN, 18 Januarij 1854.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een' ZOON A. G. J. W. SCHEEPERS, geliefde Echtgenoot van

A. EGGES POST,
Med. et Art. Obst. Dr.

LEENS, 18 Januarij 1854.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER ELLEGONDA VAN LEGGELO, geliefde Echtgenoot van

J. H. BAKKER.

Bij GRONINGEN, 20 Januarij 1854.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 68 jaren, mijn geliefde Man, GEERT J. BODEWES, in leven *Scheepsbouwer.*

MARTENSHOEK, 18 Januarij 1854.

Wedw. **G. J. BODEWES,**
geb. **M. BUIFING.**
Mede uit naam van de Kinderen.

Strekkende deze tot algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, de jongste mijner lievelingen, MARIA JOHANNA, in den ouderdom van ruim 17 jaren.

GRONINGEN, 16 Januarij 1854.

Weduwe **A. S. STRUICK—CLEVERINGA,**
Eenige kennisgeving.

*** Heden trof mij op het onverwachtst de gevoeligste slag mijns levens; mijne dierbare Echtgenoot, LOUISA JOHANNA MARIA MEURS, werd, na eene kortstondige moedervreugde in haar kraambed, in den ouderdom van vierentwintig jaren en bijna zeven maanden, door den bitteren dood van mijne zijde weggerukt.

Nog geen vier jaren mogt ik met haar in eenen gelukkigen echt leven en was zij mij eene innig geliefde Gade; zachtaardig en kalm, gelijk ze in haar leven was, zoo was haar verscheiden ook zacht en kalm.

Diep bedroefd staar ik met mijn eenig Kind haar, met haren overleden lieveling, na naar de betere gewesten der eeuwigheid.

SAPPEMEER, 16 Januarij 1854.

A. MEES.

*** HOOGEZAND, 21 Januarij 1854. Heden behaagde het den Algoede van mijne zijde, — uit mijner kinderen midden — weg te nemen, mijne dierbare Echtgenoot S. A. OOSTING, in den ouderdom van bijna 55 jaren, na eene gelukkige echtvereeniging van ruim 33 jaren.

M. W. PRINS.

*** Het DOCHTERTJE, ons den 19den dezer geschonken, werd heden weder van ons genomen.

GRONINGEN, 23 Januarij 1854.

J. SURINGA.
D. SURINGA, geb. **REINDERS.**

*** Heden overleed mijne veel geliefde Zuster, A. TEN OEVER, Wedw. den Heer R. B. BAKKER, vroeger Wedw. den Heer P. ROELFSEMA, in den ouderdom van bijna tweeentachtig jaren.

GRONINGEN, 22 Januarij 1854.

M. [illegible]

*** Door **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, is uitgegeven en verzonden, het eerste Nommer voor 1854, van de

Stads- en Dorpsbibliotheek,

MENGELINGEN UIT HET GEBIED DER

Godsdienst en Zedekunde, der Land- en Volkenkennis, der Romantiek en Poëzij.

Dit MAANDWERK, dat reeds **zes jaren** in de gunst van het lezend Publiek mogt deelen, bevat voortdurend Bijdragen van onze meest gevierde Vaderlandsche Letterkundigen; voorts bijna 600 bladz. druks in het jaar, versierd met keurige Steendrukplaten, die ieder jaar twee gewone 8vo Boekdeelen vormen, en te zamen slechts kosten ***f* 3,90.**

Het 1ste Nommer, dat in alle Boekwinkels ter inzage voorhanden is, behelst:

Dr. E. MOLL, *Vertrouwen met Voorzorg gepaard.*

C. E. VAN KOETSVELD, *De Mormonen of Heiligen der laatste dagen.*

A. BREEM, *Jacob en Elsje.* (Bij de Titelplaat).

*** Door **A. J. VAN DEN SIGTENHORST**, te *Deventer*, is alom verzonden:

DE WEG TOT CHRISTUS;

woorden des levens voor Christenen uit den beschaafden stand. Redevoeringen van Prof. Dr. ***K. B. HUNDESHAGEN.***

Uit het Hoogd. door en met een voorwoord van

J. C. ZAALBERG, P.z.,
Theol. Doct. en Pred. te *Deventer.*
1ste Stuk, *f* 1 — 05.

De algemeene belangstelling, welke dit Werk in *Duitschland* verwekt, maakte in weinige weken een' tweeden druk noodzakelijk.

*** Door **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden: het **eerste Nommer** voor 1854 van

I. MARIA EN MARTHA.

LEKTUUR VOOR CHRISTEN VROUWEN EN MOEDERS.

Prijs per jaargang van 12 Nommers *f* **3,60.**

Inhoud van dit Nommer: H. P. BERLAGE, Maria en Elise.

II. MOEDERS SCHOOT.

Verhalen en Versjes voor Kinderen,

MET FRAAIJE PLATEN.

Prijs per jaarg. van 12 Nommers *f* **1,50.**

Inhoud van dit Nommer: T. VAN SPALL, Hoe Rudolf goed met zich zelven stond. — F. M. DIKEMA, Opmerking. — CHRISTINA VAN GOGH, Jongens plezier! Vogels verdriet! (*Met een Plaatje*).

NB. De prijs van MARIA EN MARTHA met MOEDERS SCHOOT te zamen, is slechts *f* **4,80** pér jaar.

In alle Boekwinkels is het 1ste Nommer voor 1854 ter inzage te bekomen.

Leest Hier!

Diegenen, welke iets schuldig zijn aan- of te vorderen hebben van wijlen **P. K. WIERINGA**, in leven *Koopman* te *Garnwert*, worden verzocht, vóór **den 1sten Februarij** e.k. ***franko*** en ***schriftelijk opgave*** te doen aan den toezienden Voogd over de minderjarige Kinderen, D. WIERINGA, onder *Oldehove*, of bij den Kastelein M. E. VAN DIJK, te *Noordhorn.*

ONDERLINGE

BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ

alléén voor de Provincie

GRONINGEN.

De ondergeteekenden, **DIRECTEUREN** der genoemde MAATSCHAPPIJ, brengen bij deze ter kennis van DEELHEBBERS, dat de **REKENING** en **VERANTWOORDING**, ten gevolge Art. 28, aan de onderstaande DEELHEBBERS, daartoe verzocht zijnde, is gedaan.

En zal deze REKENING gedurende de **eerstkomende zes weken**, dagelijks des voormiddags van 10 tot 12 uur, voor de LEDEN ter inzage liggen ten KANTORE der DIRECTIE aan de Vischmarkt.

Behalve bij de DIRECTIE, kan ook **deelgenomen** worden bij de Heeren CORRESPONDENTEN, in den *Regerings-Almanak* vermeld, zoowel op ROERENDE als ONROERENDE GOEDEREN.

GRONINGEN, 19 Januarij 1854.

J. CARDINAAL. | J. VAN CLEEFF.
H. NIENHUIS. | J. POSTER.

Overeenkomstig Art. 23 van het Reglement der Onderlinge Brandwaarborg-Maatschappij alleen voor de Provincie *Groningen*, hebben de ondergeteekenden, als zijnde daartoe door de Directie verzocht, de REKENING en VERANTWOORDING benevens de daartoe behoorende STUKKEN en BESCHEIDEN over 1853 ingenomen en naauwkeurig onderzocht, hebbende wij uit dit een en ander ontwaard, dat de MAATSCHAPPIJ steeds bloeijende blijft, terwijl het KAPITAAL, daarin deelgenomen, aanzienlijk mag genoemd worden, waardoor het RESERVE-FONDS als op zich zelf staande aanmerkelijk is vermeerderd.

Overtuigd alzoo van de goede Administratie en het nemen van de meest doelmatige maatregelen, kunnen wij niet nalaten de Directie over hunne Administratie onze tevredenheid te betuigen, en deze Provinciale inrigting aan onze Stad- en Gewestgenooten aan te bevelen.

GRONINGEN, 19 Januarij 1854.

I. J. SORMANI.
A. VAN CALCAR.
G. W. SIKKENS.
W. HOVENS GREVE.
E. VAN EERDE.
L. T. JORISSEN.

*** De HOOGE RAAD der NEDERLANDEN heeft op den 27sten December 1853 aan **JAN VAN GIFFEN**, Juris utriusque Doctor, wonende te *Groningen*, geboren den 7den Januarij 1832, verleend **venia aetatis** of **Brieven van meerderjarigverklaring**, welke, na goedkeuring des Konings, bij besluit van den 10den Januarij 1854, no. 63, van kracht zijn en hem geven ALLE de REGTEN, bij de Wet aan MEERDERJARIGEN toegekend, behoudens de bepaling van art. 478 van het Burg. Wetboek.

EIJSSELL,
Procureur bij den Hoogen Raad.

*** Op **HEDEN**, den 24sten Januarij 1854, des avonds te 7 uur, zullen, ten overstaan van den Notaris Mr. **J. J. CREMERS**, ten Huize van Mej. de Wed. N. DE MULDER, behalve de vroeger aangekondigde Behuizing, Tuinen en Woonkamers op Driemolendrift, get. S 237, 239—243, worden verkocht:

VIII. Eene BEHUIZING, aan het Zuiderdiep, S 208, met OPEN PLAATS, vrij Eigen Grond, bewoond door TELLER.

IX. Eene BEHUIZING, in de Oosterstraat, D no. 15, met OPEN PLAATS en VRIJE BOVENWONING, door de Wedw. MEUGE in eigendom bewoond, doende tot grondpacht *f* 2—25 en *f* 1—92⁵.

X. en XI. Twee WOONKAMERS, aan het Boterdiep, O 150, 151, doende elk *f* 1—50 tot grondpacht.

XII. Eene WONING, in de Prinsenstraat, R 353, met OPEN PLAATS, doende tot grondpacht 75 cents, door JOSÉ bewoond; —

en verder de den 18den opgehouden perceelen behoorende aan de Wed. en Erven PIETERS, als:

XIII. Eene BEHUIZING, in de Nieuwe Boteringestraat, M 89, vrij eigen grond, met BLEEKVELD en MANDEELIGEN PUT, door de Wed. PIETERS bewoond.

XIV. Eene BEHUIZING, in de Haddingestraat, F 192, eigen grond, met OPENE PLAATS en MANDEELIGEN PUT.

Te bezien **HEDEN**; te aanvaarden perc. 3 den 12den Maart 1854, de overigen den 1sten Mei 1854.

Mr. J. J. CREMERS.

*** Ten overstaan van den Notaris Mr. **J. J. CREMERS**, zal, op VRIJDAG den 3den Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van J. H. EEKHOFF, worden verkocht:

Eene BEHUIZING op eigen grond aan het Zuiderdiep, Noordzijde, T no. 295, met OPENE PLAATS, door de Wedw. KUILENBERG in eigendom bewoond.

Te aanvaarden den 1sten Mei 1854; te bezien den dag van en vóór den Verkoop, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uur.

Mr. J. J. CREMERS.

*** Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zal, op **HEDEN** DINGSDAG den 24sten Januarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van B. TEN HAVE, Kastelein aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene aanzienlijke, wéldoortimmerde HEEREN BEHUIZING met OPENE PLAATS en BLEEKVELD, get. rood G 153, staande en gelegen op vrij eigen grond te *Groningen*, op den Monnikenholm, Oostzijde, wordende in huur bewoond door den Heer Dr. L. S. P. MEIJBOOM.

Over dit perceel kan *f* 3000 naar 4½ pCt., onder regt van 1ste Hypotheek, blijven uitstaan.

II. Eene ruime, wéldoortimmerde BEHUIZING, get. rood N 45, zijnde eene neringrijke ***BOEKWEIT-MALERIJ***, met zich daarin bevindenden Molen en Toebehooren, benevens VRIJE GANG en OPEN PLAATS, staande en gelegen te *Groningen*, in de Nieuwe Ebbingestraat, Westzijde, doende jaarlijks op Paschen tot grondpacht *f* 6—75, wordende in eigendom bewoond door T. J. KRIJTHE en Vrouw. Inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP.**

III. De VASTE BEKLEMMING van 3 B., 70 Ell. best Groenland, gelegen aan den Straatweg buiten de Kranepoort te *Groningen*, doende jaarlijks op Midw. tot huur *f* 48—00.

Te aanvaarden de perceelen 1 en 2 op den 1sten Mei en perceel 3 op den 12den Maart 1854, en te bezien des daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uur, en wel het eerste Perceel op Bewijzen van Toegang, te verkrijgen bij

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 25sten Januarij 1854, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, des avonds te zeven uur, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene BEHUIZING met mandeelige PLAATS er achter, get. K 94, staande en gelegen Noordzijde in de Broerstraat te *Groningen*, op vrij eigen grond, door J. M. LENTZ in huur bewoond.

II. Eene BLEEK met de daarop staande BEHUIZING, staande en gelegen in den Bleekersgang te *Groningen*, get. S 192, door HOLSTEIN in huur bewoond.

III. Eene WOONKAMER, staande als voren, get. S 300.

IV. Eene WOONKAMER, staande naast de voorgaande, get. S 301.

V. Eene WOONKAMER, staande naast de voorgaande, get. S 301².

VI. De EIGENDOM van eene Behuisde Heemstede, staande te *Ten Boer*, bij A. P. VAN DIJKEN in gebruik, voor eene jaarl., op Midw. verschijnende, huur van *f* 6.

De Perceelen I en II te aanvaarden op den 1sten Mei 1854, de overige Perceelen dadelijk na den Toeslag.

Te bezien Perceel 1, 2, 3, 4 en 5 vóór en op den Verkoopdag van 11—4 uur.

Mr. J. H. GEERTSEMA, Cz.,
Adv. en Notaris.

Donderdag den 26sten Januarij

1854, des namiddags te 2 uur, zullen, op de Bovenwoning in de Stoeldraaijerstraat te *Groningen*, geteekend letter K no. 218ᵃ, bewoond door J. WIARDI, publiek worden verkocht: eenige **MEUBELAIRE GOEDEREN**, waaronder KABINET, SECRETAIRE, HALVE KASTKLOK, TAFELS, STOELEN, KOOKKAGCHEL, LAMPEN, SCHILDERIJEN, GOUD en ZILVER, waaronder GOUDEN OORIJZER, DITO SLOT en SPELDEN, ZILVEREN HORLOGIE, DITO TABAKSDOOS, ENZ. ENZ. Te bezien daags vóór den Verkoopdag, van 2—4 uur.

J. H. GEERTSEMA, Cz., *Notaris.*

*** Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op DONDERDAG den 26sten Januarij 1854, des avonds te 7 uur, bij de Wedw. BONTEKOE, aan de Groote Markt alhier, publiek te verkoopen:

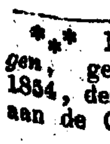

I. Het neringrijke WIJN- en KOFFIJHUIS ***WATERLOO***, met annexen, buiten de Heerepoort, onder *Groningen*, met de VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING der TUINEN en GRONDEN daaronder gehoorig, tot huur doende op Martini *f* 40—00, groot 69 R., 70 E.

II. De VASTE BEKLEMMING van 13 B., 77 R., 80 E. kostelijk GROENLAND, gelegen onder *Helpman*, doende tot huur op Midw. *f* 39—02⁵.

III. Den EIGENDOM van 17 B., 11 R., 10 E. LAND, gelegen te *Finsterwolde*, bij ROELOF JURRIEN ROELOFS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor op Midw. versch. huur van *f* 314—00.

IV. ADID. van 2 B., 86 R., 20 E. LAND, liggende onder *Uitwierda*, bij *Delfzijl*, bij JACOB FOKKES STEENHUIS onder beklemming in gebruik, 's jaars op Midwinter voor *f* 50—00.

V. ADID. van eene BEHUISDE HEEMSTEDE te *Termunterzijl*, bij Dr. J. G. KNIJPINGA en Mevrouw 's jaars op St. Michiel voor *f* 4—22⁵.

VI. ADID. van idem te *Zandeweer*, bij de R.-K. Diakenie van *Uithuizen* in gebruik, 's jaars op den 1sten Mei voor *f* 4—00.

VII. Den EIGENDOM van 12½ Bunders LAND, gelegen te *Noordbroek*, bij HINDRIK ENNES TEN BERGE en Vrouw onder beklemming in gebruik, 's jaars op Martini voor *f* 80—00.

VIII. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Akerk alhier, ten Noordwesten van den Predikstoel, voor het Orgel, no. 505.

Nadere informatiën en inzage der stukken ten Kantore van den Notaris.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zal, op DONDERDAG den 2den Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt alhier, publiek te koop worden aangeboden:

I. Eene ruime, wéldoortimmerde en tot velerhande ***AFFAIRES*** geschikte BEHUIZING, met een PAKHUIS daarnaast, get. P no. 465 en 464, met OPEN PLAATS en BLEEKVELD, staande en gelegen Noordzijde op den Nieuwenweg, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 2—00.

II. Een PAKHUIS, ongenommerd, aan den Steentilpoortenwal, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 1—17⁵.

III. Eene WONING, L 129, 4°, bestaande uit twee KAMERS, Oostzijde in de Fioletteusteeg, doende 's jaars tot grondpacht *f* 3—00.

IV. Eene DITO, L 129, 3°, bestaande uit twee KAMERS met eenigen OPEN GROND, mede aldaar, achter het vorige perceel, doende jaarl. tot grondp. *f* 3—00.

V. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Akerk, no. 452, ten Westen van den Pilaar, vóór den Predikstoel, de 3de plaats van het middenpad.

Toebehoorende aan de Erven wijlen den Heer H. KLEIN en Mej.

Te aanvaarden op 1° Mei a.s., en te bezien op den Verkoopdag en des daags bevorens van 2—5 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **J. J. DE SITTER**, Notaris te *Groningen*, zullen op DINGSDAG den 31sten Januarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mej. de Wedw. BONTEKOE, in *DE UNIE*, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek te koop worden aangeboden:

I. Eene aanzienlijke, nieuwsdoortimmerde **HEEREN BEHUIZING**, met TUIN, get. letter K no. 231, staande en gelegen op eigen grond, Noordzijde aan de Vischmarkt en uitkomende in den Achter-den-Muur te *Groningen*, wordende door den Wel Edel Geboren Heer R. DE SITTER en Mevrouw in eigendom bewoond.

II. Eene nieuws doortimmerde HEEREN BEHUIZING met een TUIN, staande en gelegen Noordzijde in de Turftorenstraat te *Groningen*, get. I 276, doende 's jaars tot grondpacht *f* 4—50, in eigendom toekomende aan Mevrouw de Wed. van den Heer C. F. VAN DE LANDE.

Om te aanvaarden perc. I den 1sten Mei 1854, perc. II drie dagen na den Toeslag en te bezien des daags vóór en op den Verkoopdag van 11—3 uur, op Bewijzen van Toegang, ten Kantore van voornoemden Notaris te bekomen.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 31sten Januarij 1854, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelein T. ALING, te *Helpman*, *voor den tijd van 3 jaren*, publiek worden verhuurd:

De **BOUW-, HOOI- en WEIDELANDEN** toebehoorende aan de Weduwe J. WUFFEN, gelegen te *Helpman*, onder de Gemeente *Haren.*

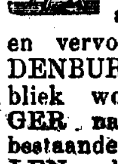

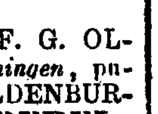

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op WOENSDAG den 1sten Februarij 1854, des voormiddags te 10 uur en vervolgens, voor de Behuizing van wijlen F. G. OLDENBURGER, aan het Schuitendiep te *Groningen*, publiek worden verkocht: de door genoemden OLDENBURGER nagelaten zeer nette en zindelijke **INBOEDEL**; bestaande onder anderen in EIKENHOUTEN MEUBELEN, als KABINET, SECRETAIRE, KLOK ENZ., best LINNEN en BEDDEGOED, **MANS- en VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, GOUD en ZILVER**; voorts eene partij DROOG SPEK en WORST, en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

Te bezien daags voor den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uur.

*** Op den 8sten Februarij 1854, zal, met andere GOEDEREN, ten Huize van de Erven E. J. TIDDENS, te *Groningen*, publiek worden verkocht, als perceel

IV. Eene WOONKAMER, get. T. 75, staande Noordzijde in de Drift, tusschen de Lage Der-A en de Sledemenderstraat te *Groningen*, toebehoorende aan de Erven van wijlen HILLEBRAND DERKS.

Mr. J. W. QUINTUS,
Notaris.

*** Op nader te bepalen tijd, zal, ten verzoeke van B. BAKKER, Landbouwer te *Onnen*, ten Huize van den Kastelein R. G. HUIZINGA, te *Dorkwert*, publiek worden verhuurd:

De **BOERENPLAATS** toebehoord hebbende aan de Erven J. H. BRAKER, bestaande in beste BOEREN BEHUIZING en ongeveer 30 Bunders uitmuntende BOUW- en WEIDELANDEN, gelegen te *Wierum*, onder *Aduard*, in perceelen.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. **H. GUICHART ABRESCH**, Notaris te *Zuidhorn*, zullen, op DONDERDAG den 26sten Januarij 1854, des middags te **12** uur, ten Huize van den Kastelein H. S. HOVEN, te *Zuidhorn*, publiek worden verkocht:

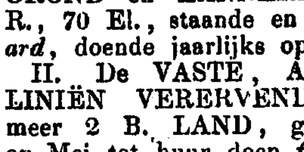

I. Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR** met **BIJGEBOUWEN** en **AANHOORIGHEDEN**, genoemd het ***GROOTE LEGER***, met de VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van de daaronder behoorende en gebruikt wordende GROND en LANDERIJEN; te zamen groot 51 B., 64 R., 70 El., staande en gelegen op *den Ham*, onder *Aduard*, doende jaarlijks op Midw. tot huur *f* 409—00.

II. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van min of meer 2 B. LAND, gelegen als voren, zullende jaarlijks op Mei tot huur doen *f* 20—00.

III. De EIGENDOM van dien.

IV. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR met BIJGEBOUWEN en AANHOORIGHEDEN genoemd *NIENHUIS*, met de VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van de daaronder behoorende en gebruikt wordende GROND en LANDERIJEN, te zamen groot 33 B., 98 R., 40 El., staande en gelegen te *Fransum*, onder *Aduard*, zullende jaarlijks op Mei tot huur doen *f* 400—00.

V. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 B., 76 R., 70 El. LAND, gelegen als voren, zullende jaarl., op Mei tot huur doen *f* 35—00.

VI. De EIGENDOM van dien.

VII. DE VASTE, ALTIJDDURENDE, EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 86 R. LAND, gelegen als voren, zullende jaarl. op Mei tot huur doen *f* 20—00.

VIII. De EIGENDOM van dien.

IX. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 4 B., 51 R., 40 E. LAND, gelegen als voren, zullende jaarl. op Mei tot huur doen *f* 55—00.

X. De EIGENDOM van dien.

XI. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 78 R., 80 El. LAND, gelegen als voren, zullende jaarl. op Mei tot huur doen *f* 20—00.

XII. De EIGENDOM van dien.

XIII. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING 1 B., 84 R., 10 El. LAND, gelegen als voren, zullende jaarl. op Mei tot huur doen *f* 20—00.

XIV. De EIGENDOM van dien.

XV. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 B., 97 R. LAND, gelegen als voren, zullende jaarl. op Mei tot huur doen *f* 35—00.

XVI. De EIGENDOM van dien.

XVII. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 B., 31 R., 91 E. LAND, gelegen als voren, zullende jaarl. op Mei tot huur doen *f* 30—00.

XVIII. De EIGENDOM van dien.

XIX. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 3 B., 13 R., 30 El. LAND, gelegen als voren, zullende jaarl. op Mei tot huur doen *f* 40—00.

XX. De EIGENDOM van dien.

XXI. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 3 B., 81 R., 40 El. LAND, gelegen als voren, zullende jaarl. op Mei tot huur doen *f* 45—00.

XXII. De EIGENDOM van dien.

XXIII. De BEKLEMMING van 2 B., 96 R., 10 El. LAND, gelegen als voren, doende jaarl. op Midw. tot huur *f* 33—00.

XXIV. 99 R., 70 El. VRIJ en EIGEN LAND, gelegen onder *Aduard.*

XXV. 1 B., 21 R., 40 El. VRIJ en EIGEN LAND, gelegen als voren.

XXVI. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 B., 71 R., 70 El. LAND, gelegen als voren, zullende jaarlijks op Mei tot huur doen *f* 35—00.

XXVII. De EIGENDOM van dien.

XXVIII. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 B., 43 R. LAND, gelegen als voren, zullende jaarl. op Mei tot huur doen *f* 30—00.

XXIX. De EIGENDOM van dien.

XXX. 1 B., 21 R., 90 Ell. VRIJ en EIGEN LAND, gelegen als voren.

XXXI. 99 R., 90 Ell. VRIJ en EIGEN LAND, gelegen als voren.

XXXII. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 B., 51 R., 50 Ell. LAND, gelegen te *Zuidhorn*, zullende jaarl. op Mei tot huur doen *f* 30—00.

XXXIII. De EIGENDOM van dien.

XXXIV. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 93 R., 80 El. LAND, gelegen als voren, zullende jaarl. op Mei tot huur doen *f* 25—00.

XXXV. De EIGENDOM van dien.

XXXVI. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 B., 24 R., 70 El. LAND, gelegen als voren, zullende jaarl. op Mei tot huur doen *f* 25—00.

XXXVII. De EIGENDOM van dien.

XXXVIII. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 B., 5 R., 30 Ell. LAND, gelegen als voren, zullende jaarl. op Mei tot huur doen *f* 25—00.

XXXIX. De EIGENDOM van dien.

XL. 96 R., 80 Ell. VRIJ en EIGEN LAND, gelegen als voren.

XLI. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 B., 63 R., 20 Ell. LAND, gelegen als voren, zullende jaarlijks op Mei tot huur doen *f* 30—00.

XLII. De EIGENDOM van dien.

XLIII. Een GESTOELTE of BANK in de Kerk te *den Ham.*

Alles behoorende tot de Nalatenschap van wijlen den Heer T. TIJMENS.

Om te aanvaarden: de Behuizingen op den 1sten Mei, de Landerijen op den 12den Maart 1854 en de Eigendommen dadelijk na den Toeslag.

De Voorwaarden van Verkoop zullen ten Kantore van voornoemden Notaris, en de Heeren Mrs. E. VAN EERDE en Mr. C. DE RANITZ, Notarissen te *Groningen*, en ten Huize van Verkoop, en de Eigendoms-Bewijzen ten Kantore van den eerstgenoemden, drie dagen bevorens ter lezing liggen.

Mr. H. GUICHART ABRESCH.

DE BOELDAG EN LANDVERHURING

van P. P. GERBER, Landbouwer op *Kleibert*, onder *Dorkwert*, zal plaats hebben op **WOENSDAG den 22sten Maart 1854.**

Mr. H. GUICHART ABRESCH.

De GEWONE JAARLIJKSCHE **LANDVERHURING** van den Heer E. VAN SLOGTEREN en C.S. zal plaats hebben op WOENSDAG den 29sten Maart 1854.

Mr. H. GUICHART ABRESCH.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van den Heer Mr. H. J. ENGELKENS, op DONDERDAG den 26sten Januarij 1854, des avonds te 6 uur, ten Huize van Mejuffrouw de Weduwe WISSEMANN, te *Winschoten*, publiek te verkoopen:

I. Eene roijale **HEEREN BEHUIZING, SCHUUR** en **TUIN**, staande en gelegen aan de Langstraat te *Winschoten*, zijnde de Behuizing voorzien van elf KAMERS, KELDER, KEUKEN, MANGEL- en WASCHHUIS, PUT- en REGENWATERSBAK, de Schuur van STALLING voor PAARDEN en de Tuin van eene menigte fijne VRUCHTDRAGENDE BOOMEN.

II. Eene BEHUIZING en ERF, naast het vorig Perceel staande en gelegen, in huur bewoond door J. N. GOUDSMID; — en

III. Het in den jare 1845 nieuw gebouwd **KOFSCHIP *SARA ANNA CORNELIA***, gemeten op 100 Tonnen, met deszelfs COMPLETEN INVENTARIS, laatst bevaren door Kapitein J. H. RABE, thans liggende te *Antwerpen.*

Perceel I kan daags vóór- en op den dag van Verkoop door de gadingmakenden worden bezigtigd van des middags 12 tot 2 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten KANTORE van den Notaris verkrijgbaar.

Mede zal op bovengemelde tijd en plaats, voor *zes jaren* publiek worden **verhuurd**: Eenige Bunders **OUD GROENLAND, BOUWTE** en twee **GERSTAKKERS**, alles te *Winschoten* gelegen.

De Verkoopcondition en de Inventaris van gemeld Kofschip zullen, van af heden, ter lezing liggen ten KANTORE van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op VRIJDAG den 27sten Januarij 1854, des voormiddags te elf uur, ten Huize van den Kastelein D. T. KUIPER, te *Siddeburen*, en ten verzoeke van J. M. BORG, publiek te veilen en te verkoopen:

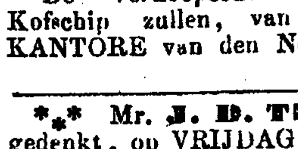

Eene BEHUIZING en SCHUURTJE, met de VASTE BEKLEMMING van 3 B., 36 R., 50 El. LAND, waarop de Behuizing staat, gelegen op *Tjuchem*, onder *Siddeburen*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 15—00.

Mr. J. D. TRESLING.

, De Notaris **M. P. WENNIGER**, te *Loppersum*, gedenkt, ten verzoeke van T. TIMMER, op DONDERDAG den 26sten Januarij 1854, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van gemelden TIMMER, te *Ten Post*, publiek te verkoopen:

Eene nieuwe **BEHUIZING en SCHUUR**, met de VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 5 B., 78 R., 90 Ellen GROEN- en BOUWLAND, doende des jaars tot huur *f* 18—00, staande en gelegen onder *Witterum*.

, Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op VRIJDAG den 27sten Januarij 1854, des namiddags te drie uur, ten Huize van H. J. BOELMANS, Logementhouder te *Slochteren*, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING, met de VASTE BEKLEMMING van derzelver HEEM en TUIN, groot 37 R., 38 El., doende jaarlijks op Martini tot vaste huur *f* 5—00, staande en gelegen te *Slochteren*, toebehoorende aan GEERT KOSTWINDER.

II. Eene BEHUIZING, met de VASTE BEKLEMMING van 9 B., 77 R., 60 El. BOUW- en GROENLAND, *DE PAPEN TWINTIG* genaamd, staande en gelegen onder *Schildwolde*, doende jaarlijks op Martini tot vaste huur *f* 30—00, toebehoorende aan de KINDEREN van wijlen HEKE IPES AN DER DEEN en Vrouw.

Mr. J. D. TRESLING.

, Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op MAANDAG den 30sten Januarij 1854, des namiddags te 2 uur, ten Huize van den Kastelein P. HOVEN, te *Kropswolde*, publiek, voor den tijd van **drie** jaren, te verhuren:

Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, met 12 B., 50 R. BOUW- en WEIDELAND, 2 Bunders HOOILAND, en 9 KOEWEIDEN op de *Meenteschaar*; alles te *Barge*, onder *Kropswolde* gelegen, behoorende tot de nalatenschap van wijlen HARM ALBERTS BRUINING.

Mr. J. D. TRESLING.

De VERKOOP der **PASTORIJ-LANDEN** te **Harkstede**, bepaald op den **25sten Januarij 1854**, **zal geen voortgang hebben.**

Mr. J. D. TRESLING.

, Mr. **R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN**, Notaris te *Ezinge*, zal, op **ZATURDAG den 28sten Januarij** 1854 (en **NIET** op DONDERDAG den 26sten Januarij 1854, zooals vroeger is geannonceerd), des morgens te 10 uur, ten Huize van J. A ENUMA, te *Aduarderzijl*, ten verzoeke van J. F. BOSCH aldaar, publiek verkoopen:

Den **EIGENDOM** van 2 B., 74 R., 40 Ellen *Land*, gelegen te *Feerwert*, bij J. R. KERZAAN en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene op Midwinter verschijnende huur van *f* 15—00.

Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN.

, Mr. **D. ROESSINGH**, Notaris te *Grootegast*, gedenkt, op ZATURDAG den 28sten Januarij 1854, des namiddags te 2 uur *precies*, ten Huize van den Kastelein J. OUWINGA, te *Oldekerk*, ten verzoeke van de Erven van TJEBBE JANS POLL en TRIENTJE PIETERS KOOI, publiek te verkoopen:

Eene **BEHUIZING** met **ERF** en **TUIN**, groot 11 R., 50 E., staande en gelegen te *Niekerk*, doende jaarlijks aan de Pastorij te *Niekerk* tot vaste huur de som van *f* 4—00.

Mr. D. ROESSINGH,
Notaris.

, Mr. **D. ROESSINGH**, Notaris te *Grootegast*, gedenkt, op ZATURDAG den 28sten Januarij 1854, 's middags te 2 uur *precies*, ten Huize van den Kastelein J. OUWINGA, te *Oldekerk*, ten verzoeke van JAN GOOSSENS GROENENDAL en CATHARINA PIETERS OOSTERHOF, Echtelieden, te *Faan*, publiek te verkoopen:

Eene BEHUIZING met TUIN en vier Kampen LAND, gelegen te *Faan*, groot 2 B., 80 Roeden, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 6—50.

Mr. D. ROESSINGH,
Nots.

, Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, op MAANDAG den 30sten Januarij 1854, des namiddags te 4 uur, ten Huize van den Kastelein J. BOS, te *Bedum*, bij Strijkgeld verkoopen:

Eene **BEHUIZING**, staande en gelegen in de Kerkstraat, met twee WOONKAMERS, elk met afzonderlijk VOORHUIS en HEEMSTEDE, VRIJ en EIGEN GROND, te *Bedum*, zeer geschikt voor een Winkel; toebehoorende aan de Kinderen van wijlen TRIENTJE JANS BAKKER, Wedw. BENE RENNES VAN OOSTEN; — en

VOOR DEN TIJD VAN 6 JAREN VERHUREN:

Eene **BOEREN BEHUIZING en SCHUURTJE**, no. 75, met p.m. 6 Bunders uitmuntend LAND, staande en gelegen te *Zuidwolde*, toebehoorende aan de Erven van wijlen RENNE BERENDS VAN OOSTEN en REINA JANS TEBBENS, Eh.

Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

, Mr. **A. H. WERUMEUS BUNING**, Advokaat en Notaris te *Uithuizen*, is voornemens, op DINGSDAG den 31sten Januarij 1854, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelein BUITENWERF, te *Uithuizermeeden*, ten verzoeke van de Wedw. en Erven JACOB HARMS DUTMER, publiek te verkoopen:

Eene **BEHUIZING**, no. 88, met de BEKLEMMING, van derzelver ERF en TUIN, doende op den 1sten Mei tot huur *f* 3—00, staande en gelegen te *Uithuizermeeden*.

Mr. A. H. WERUMEUS BUNING, *Adv. en Nots.*

DONDERDAG DEN 2DEN FEBRUARIJ

1854, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Kastelein H. K. ELEMA, te *Zandeweer*, zal publiek worden verkocht,

Ten verzoeke van JAN OOKES NIEHOF en Vrouw:

I. Eene **BEHUIZING en SCHUUR**, no. 10, met de BEKLEMMING van het *Heem*, groot 10 R., 30 E., doende op Midw. tot huur *f* 5—00. II. De VASTE BEKLEMMING van eene *Onbehuisde Heemstede*, groot 46 R., 40 E., doende op Midw. tot huur *f* 9—00. III. DITO DITO, groot 14 R., 40 E., doende op Midw. tot huur *f* 4—00, of *f* 4—50 zoo daarop wordt gebuisd.

Ten verzoeke van de Erven MENJE DERKS TOREN, Wedw. EIBE J. BOLHUIS:

Eene **ARBEIDERS-BEHUIZING**, no. 39, met de BEKLEMMING van het *Heem*, doende op 1e Mei tot huur *f* 2—00.

Alles staande en gelegen te *Zandeweer*.

Mr. A. H. WERUMEUS BUNING, *Adv. en Nots.*

Verkooping.

Mr. **H. P. WICHERS**, Notaris te *Leek*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven wijlen den Heer Dr. PETRUS GASIGNET, publiek te verkoopen:

Op MAANDAG den 30sten Januarij 1854, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelein J. HEERDT, te *Leek*;

Eene **BEHUIZING en SCHUUR**, get. no. 2, **TUINHUIS** en ruimen **TUIN**, staande en gelegen te *Leek*, bewoond door T. H. POPPEMA en Vr., doende jaarlijks tot grondpacht *f* 6—00; en

Op DINGSDAG den 31sten Januarij 1854, des avonds te 6 uur, ten Huize van B. TEN HAVE, aan de Groote Markt te *Groningen*:

I. Den EIGENDOM van eene Behuisde Boerenplaats te *Midwolde*, *MILLINGA HEERT* genaamd, groot 25 B., 29 R., 90 E., bij J. L. ZUIDERWEG en Vr. onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 160—00.

II. Den EIGENDOM eener Behuisde Boerenplaats te *Midwolde*, groot 11 B., 64 R., 30 E., bij H. S. SIKKEMA en Cons. onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 40—00, 1 Bindel Vlas, 2 jonge Hanen en het voeren van een' Hond.

III. Den EIGENDOM eener Behuisde Boerenplaats te *Midwolde*, groot 9 B., 73 R., 60 E., bij B. J. BEUKEMA en Vr. onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 29—15.

IV. Den EIGENDOM van 39 R., 80 E. Behuisden Grond te *Midwolde*, *KLEIN-AUWEMA*, doch in de wandeling *DE PASOP* genaamd, bij de Wedw. S. J. BOUSEMA in gebruik, voor eene jaarlijks op Mei verschijnende grondpacht van *f* 8—00.

V. Den EIGENDOM van 3 B., 38 R., 10 E. Land, gelegen bij *KLEIN AUWEMA*, onder *Midwolde*, onder vaste beklemming in gebruik bij de Wedw S. J. BOUSEMA, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 11—00.

VI. Den EIGENDOM van 1 B., 89 R., 20 E. Land, gelegen in de *Ooster-Hoyema*, onder *Lettelbert*, onder vaste beklemming in gebruik bij W. W. SIKKEMA en Vr., voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 5—00.

VII. Den EIGENDOM van eene Behuisde Heemstede te *Midwolde*, *DE LINDE* genaamd, bij J. G. HOEKZEMA en Vr. in gebruik, voor eene jaarlijks op Mei verschijnende grondpacht van *f* 3—00.

De Voorwaarden van Veiling zullen met de Blijken van Eigendom op den dag en ten huize van Verkoop ter inzage voorhanden zijn.

, Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, ten verzoeke van de Erven van wijlen den Heer M. BEUCKMA en Vrouw, te *Baflo*, op MAANDAG den 30sten Januarij 1854, des namiddags te 4 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Baflo*, publiek te Koop presenteren:

I. Eene **BEHUIZING**, met derzelver ERF en TUIN, doende jaarlijks tot huur *f* 4—00, staande en gelegen aan de Straat te *Baflo*, en door P. J. MUS in losse huur bewoond wordende.

II. De VASTE, ONOPZEGBARE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 4 Bunders, 90 Roeden en 10 Ellen best GROENLAND, zullende jaarlijks tot vaste huur doen *f* 40—00, **onder het Regt om er op te mogen Huizen**, gelegen bij *Dingen*, onder *Tinallinge*; en

III. Bij Perceelen of in Massa: Tien onderscheidene EIGENDOMMEN van Behuisde Heemsteden, alle gelegen te *Baflo*, bij diverse personen onder beklemming in gebruik, in genere voor eene jaarlijksche huur van *f* 35—25.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Heer M. SIJTSMA, te *Baflo*.

Mr. H. VAN BOLHUIS.

, Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, ten verzoeke van den Broodbakker A. NUMAN en Vrouw, te *Adorp*, op DINGSDAG den 31sten Januarij 1854, des avonds te 5 uur, ten Huize H. J. KRUISINGA, te *Adorp*, publiek te Koop presenteren:

I. Eene **BEHUIZING**, zijnde eene welbeklante **BROODBAKKERIJ**, met annexe SCHUUR, en de BEKLEMMING van derzelver ERF, doende jaarlijks tot huur *f* 1—50; en II. Een' **WIND-KORENMOLEN** met diens ERF. Alles staande en gelegen te *Adorp*.

Mr. H. VAN BOLHUIS.

, Ten overstaan van Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal op WOENSDAG den 8sten Februarij 1854, des namiddags te een uur, ten Huize van den Kastelein F. K. RIENKS, te *Loppersum*, publiek worden verkocht:

Eene **kapitale BOERENPLAATS**, bestaande in eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, CUM ANNEXIS, met de VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 64 Bunders, 4 Roeden en 10 Ellen uitmuntend best GROEN- en BOUWLAND, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 457—50, staande en gelegen op *Calhol*, onder *'t Zandt*, en toebehoorende aan ARNOLDUS SJABBES BRONTS en ANNA DERKS SMITH, Echtelieden.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij

Mr. H. VAN BOLHUIS.

Mr. **C. HARTMAN BUSMANN**, Notaris te *Sappemeer*, zal, op WOENSDAG den 1sten Februarij 1854, des voormiddags te elf uur, ten Huize van den Logementhouder NEVEN, in het Regthuis te *Hoogezand*, publiek te koop presenteren: de **BUITENPLAATS SANDVOORT**, bestaande in eene soliede HEEREN BEHUIZING, ruime KEUKEN, MANGELKAMER, STAL en KOETSHUIS, TUINHUIS, ZOMERHUIS en afzonderlijke TUINMANSWONING, TUINEN en HOVEN met exquise VRUCHTBOOMEN, SINGELS, PLANTAGIËN, GOUDVISCH- en andere VIJVERS, zware EIKEN, IJPEN en andere opgaande BOOMEN, groot 2 B., 15 R., 92 E., vrije en eigen grond, staande en gelegen aan den Trekweg buiten het Kleinepoortje, onder *Haren*, een kwartier uurs van *Groningen*, laatst bewoond geweest door Mevrouw de Weduwe NAUTA.

Te **aanvaarden**: de Tuinen dadelijk, het Huis op den 1sten April 1854 en de Tuinmanswoning op den 1sten Mei 1854. Te bezien op aanvraag bij den Tuinman op de Plaats.

De Voorwaarden van Verkoop en de Bewijzen van Eigendom liggen ter lezing ten Kantore van den Notaris

Mr. C. HARTMAN BUSMANN.

De tegen den 28sten Januarij 1854 geannonceerde Verkooping voor de Weduwe en Erven G. L. TOXOPEUS, te *Grijzevrouwen-Kloster*, **zal geen voortgang hebben.**

Mr. S. REIJNDERS.

GROOTE LANDVERHURING.

Binnen kort gedenkt de Wedw. B. J. HOOIBOER van hare BOERENPLAATS *HET HOOIHUIS*, onder *Dorkwerd*, publiek te verhuren:

Ongeveer **50 Bunders** best **GROEN- en BOUWLAND**, gelegen aan den Straatweg en Hoogen en Lagen weg; om te HOOIJEN, WFIDEN en BOUWEN.

L. DOORNBOS.

UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR:

Twee **VOORWERKEN**, behoorende tot de KLUFT van **Achttien**, staande in de Stedemanstraat te *Groningen*. Te bevragen bij den Boekhandelaar M. GAASBEEK, in de Nieuwe Ebbingestraat.

TE KOOP OF TE HUUR,

om tegen den 1sten Mei te aanvaarden:

Eene **WINKELBEHUIZING**, met **WINKEL** en **TOONBANK**, en een **TUIN** daarachter. Te bevragen bij T. D. WOLTHUIS, bij den Sint-Jansboog, aan het Schuitendiep.

OP AANNEMELIJKE VOORWAARDEN

Te **HUUR OF TE KOOP**: eene **HEEREN BEHUIZING** met een' fraaijen **TUIN** er achter, staande op Monnikenholm; te bevragen bij H. PLUIMKER in de Korenstraat; door wien, mede op aannemelijke Voorwaarden, te **KOOP** wordt aangeboden: eene **HALVE TREKSCHUIT**, varende van **Groningen** op **Uithuizen** en **Ulrum**, **vice versa.**

TE HUUR,

op den 1sten Mei aanstaande: TWEE **BENEDENKAMERS** in de Peperstraat, op den hoek van het Papengangje.

TE HUUR:

de **BOVENWONING** van de Behuizing door Mejufvrouw de Wedw. L. SCHUKKING, bij Der-A Kerk, bewoond; kunnende dadelijk of met Mei aanvaard worden.

Te Huur tegen den 1sten Mei:

De BEHUIZING, in de Visscherstraat, get. I 126, voorzien van DRIE VERTREKKEN, PUT en REGENWATER. Te bevragen bij

J. OETZES, J.z.,
Koek- en Banketbakker aan de Noorderhaven.

TE HUUR

wordt gevraagd: Een **BUITENTJE**, niet ver van de Stad *Groningen*. Informatie te bekomen aan het BUREAU dezer COURANT.

UIT DE HAND TE KOOP:

BUILKIST, TROG, IJZEREN KETEL, PLATEN, MEELKIST, en verder wat tot eene komplete Bakkerij behoort, alles zoo goed als **nieuw**; te bevragen bij **B. F. KROEZE**, te **Winschoten**.

Brieven franko.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een **GRUTTERSHOLEN** met **TOEBEHOOREN**, bij J. K. TIMMERMANS, te *Zuidlaren*.

A. TEUTEBERG

heeft de eer te berigten, dat hij heeft ontvangen: eene extra mooije sortering fijne **VESTENSTOFFEN**, waaronder eene partij geheel nieuwe soorten, bijzonder geschikt voor Bals en Concerten, enz.; deze laatste zullen echter niet langer dan tot den 27sten dezer blijven uitgestald.

NB. De nog voorhandene zijnde **WINTER-KLEEDINGSTUKKEN** zullen van nu af tot ongeloofelijk **lage prijzen** worden uitverkocht.

Men vraagt 8000 Gulden

op EERSTE HYPOTHEEK. — Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

Eene **DAME** vraagt binnen *Groningen* twee **GEMEUBELEERDE KAMERS**, in een fatsoenlijk Huisgezin, liefst zonder Kinderen, benevens den **KOST**. Gadingmakenden gelieven dit schriftelijk op te geven vóór Februarij e.k. onder de letters R. v. H. aan het BUREAU dezer COURANT.

Een **JONG MENSCH**, van de P. G., wenschte zich te **associëren** met iemand, ten einde een gevestigde **ZAAK** als **DEELGENOOT** door ondersteuning uit te breiden of eene ontworpene ZAAK tot stand te brengen, bij voorkeur een **Commissiehandel in Wissels enz.** Adres, met gefrankeerde brieven, BUREAU dezer COURANT, onder Letters A, Z.

3 SCHOENMAKERSKNECHTEN,

hun WERK goed verstaande, kunnen dadelijk Werk bekomen, en wel tegen een goed loon van 70 of 80 Gulden per jaar boven den KOST en INWONING, bij **J. P. SINNEL**, Mr. Schoenmaker te *Muntendam*.

WORDT GEVRAAGD:

een **KINDERMEISJE** van 14 tot 18 jaren, van de Prot. Godsdienst. Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

Ook de meest verzwakte Ligchaamsgestellen kunnen eene gezonde Spijsvertering en sterke Zenuwen bekomen door het gebruik der **REVALENTA ARABICA**. Dit Gezondheids-Meel geneest alle Ziekten, die door slechte Spijsvertering en zwakke Maag ontstaan. Het mag duur zijn in vergelijking met Boonenmeel en Linzenmeel en Roggebrood, maar het is tienmaal, twintigmaal, goedkooper dan Medicijnen. Wij verzoeken den Lezer een Boekje in onderstaande Depôts te laten halen, het wordt GRATIS afgegeven, de Titel luidt:

De Ziekten der Spijsverteringswerktuigen.

Het is een bekompt Werkje en zal u iedermans handen nut stichten. Zij die aan Maagkwelen, zwakke Maag, Zuur, Hartwater, neiging tot Braken, Lusteloosheid, Slapeloosheid, Duizeling, Mismoedigheid, Vermoeidheid, Aamborstigheid, Kortademigheid, Beving, ongegronde Vrees, Wanhoop, enz., lijden, zullen althans wèl doen zich met het Boekje bekend te maken. Moeders zullen zich overtuigen, dat er voor Zuigelingen geen gezonder voedsel is.

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS; te *Assen* bij H. P. A. VAN GORCUM; te *Delfzijl* bij A. W. C. KEYZER; te *Groningen* bij C. RIKKERS en M. GAASBEEK; te *Hoogezand* bij F. M. DIKEMA; te *Meppel* bij J. M. BARTH; te *Nieuwolda* bij P. R. VAN CALCAR; te *Pekela* bij J. T. FELDBRUGGE; te *Veendam* bij S. SAVENYE; te *Winschoten* bij G. WASMAN, en in de bekende Depôts in andere Steden.

, Bij **DE GEBROEDERS ABRAHAMS**, te *Middelburg*, wordt uitgegeven een **NIEUW TIJDSCHRIFT**, onder den titel van

ALBUM
VAN
BUITENLANDSCHE LETTERVRUCHTEN.

In maandelijksche Afleveringen van vier of vijf vellen Druks, à 16 pag. in groot 8vo.
PRIJS PER JAAR *f* 6,00.

Dit Tijdschrift, dat zich reeds dadelijk door **bijzondere goedkoopheid** aanbeveelt, zal zich ook door belangrijken en degelijken inhoud onderscheiden. Van hetgeen in het buitenland wordt uitgegeven zal de Redactie trachten het voortreffelijkste weder te geven; zij zal zich voornamelijk bepalen bij bijdragen tot Land- en Volkenkunde behoorende, Reisbeschrijvingen, Schetsen uit het volksleven, Tafereelen uit het leven van beroemde mannen, Plaatsbeschrijvingen enz.; terwijl ook nu en dan Verhalen en Novellen zullen worden opgenomen.

Den 15den van elke maand wordt eene aflevering uitgegeven. **De eerste aflevering** is bij de meeste Boekhandelaren voorhanden. De inteekening blijft altoos opengesteld.

Te *Groningen* bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJVOEGSEL
tot de Groninger Courant van den 24sten Januarij 1854, *no.* 7.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

Berigten uit Konstantinopel van den 5den dezer houden in, dat de Porte bevel heeft gegeven om Konstantinopel aan de landzijde te versterken.

Het eskader, sterk 34 schepen, in den ingang van de Zwarte zee opgehouden, was den vorigen dag die zee binnengeloopen, met 5 Turksche fregatten. Er zijn versterkingen naar Battoun gezonden.

Slechts twee stoomschepen zijn te Konstantinopel gebleven.

Algemeen wordt te Parijs verzekerd, dat de bevelhebber der Russische zeemagt te Sebastopol geenszins in die haven is gebleven, maar, aan het hoofd van een eskader, 't welk op niet minder dan 40 bodems van verschillende grootte wordt geschat, werkelijk reeds is uitgezeild. Wat de aan dien bevelhebber gegevene instructiën inhouden, schijnt niet bekend te zijn. Het wordt derhalve nog voor onzeker gehouden, of er werkelijk eene ontmoeting zal plaats hebben tusschen de Engelsche en Fransche eskaders en het Russische smaldeel. — Het behoeft wel te naauwernood vermelding, dat deze opgaaf nog allezins nadere bevestiging behoeft.

— Blijkens handelsbrieven uit Odessa ontvangen, zullen, ten gevolge van het verschijnen der gecombineerde vloot in de Zwarte zee, de Russische havens van die zee waarschijnlijk voor de Fransche en Engelsche koopvaardijschepen gesloten worden.

De Russische centrale maritieme overheid heeft bekend gemaakt, dat ook schepen onder neutrale vlag, in de Zwarte Zee varende, door de Russische kruisers voor goeden prijs zullen worden verklaard, indien zij krijgsbehoeften voor den vijand aan boord hebben.

Van alle kanten begint men het eens te worden, dat de Keizer van Rusland stellig de Weener voorstellen niet zal goedkeuren. Men moet echter hierbij niet uit het oog verliezen, dat hetgeen men over deze gezindheid des Keizers zegt, eigenlijk meer betrekking heeft op de zending der heeren *de Reizet* en *Seymour*, om namens Frankrijk en Engeland den Czaar kennis te geven van het binnenstevenen der vereenigde vloten in de Zwarte zee. Wat de eigenlijke Weener voorstellen betreft, kan de Keizer er, volgens de jongste berigten, nog geen kennis van verkregen hebben.

In Weenen meent men zich nog met eene vredelievende oplossing der Levantsche kwestie te kunnen vleijen, zelfs wanneer het Russische kabinet volhardde bij de weigering van de aanneming der door de Porte goedgekeurde voorstellen van de Weener conferentie.

De *Morning Chronicle* deelt eene dépêche uit Weenen mede, d.d. 16den Januarij, van den volgenden inhoud: „Volgens berigten uit Petersburg van den 8sten, waren aldaar de voorteekenen van een vredebreuk met Engeland en Frankrijk en eene terugroeping der Russische gezanten te Parijs en te Londen te bespeuren. Dit berigt is authentiek."

— De jongste berigten uit Polen en Rusland gewagen van de op grootsche schaal plaats hebbende krijgstoerustingen, welke in het noordelijk gedeelte van het rijk in Europa plaats vinden. Uit Petersburg is dezer dagen bevel gezonden om ook de reserve mobiel te maken.

Keizer *Nicolaas* heeft dezer dagen den rest der 50 millioen fr., welke hij bij de Fransche bank had belegd, teruggenomen.

— Volgens partikuliere brieven uit Shangae, is de Russische admiraal *Pontialine* te Nagasaki aangekomen met vier oorlogsschepen. Terstond opende hij onderhandelingen met de autoriteiten van Japan, die den 1sten Sept. nog niet waren geëindigd.

(*Laatste berigten*). Volgens te Weenen ontvangen partikuliere berigten, hebben de Russen Matchin van verscheidene kanten tegelijk aangetast. Het gevecht duurde bij het afgaan der berigten nog voort.

De generaal prins *Gortschakoff* is van Bucharest te Krajowa aangekomen, ongetwijfeld om den grooten aanval tegen Kalefat te besturen, welke de gevechten van den 6den tot den 10den Jan. hebben doen uitstellen, doch waarvan de generaal niet heeft afgezien.

Volgens uit Orsowa ontvangen telegrafische berigten van den 20sten, waren de Russen den Donau bij Silistria overgetrokken, en hadden die stad in bezit genomen.

Eene belangrijke zaak, welke door alle tot dusver ontvangen berigten schijnt bevestigd te worden, is, dat de Russische vloot niet te Sebastopol is verbleven, gelijk men vermoedde, toen de Engelsch-Fransche vloot de Zwarte zee binnen zeilde. Zij doorklieft integendeel steeds de wateren der Zwarte zee, een gedeelte bij Battum, een ander bij Varna. Is dit zoo, dan is het bijna onmogelijk, dat deze vloot niet door de vereenigd Engelsch-Fransche ontmoet worde, en zal dan een treffen kunnen vermeden worden?

ITALIE.

De Protestantsche gemeente te Genua heeft eene ledigstaande Roomsche kerk aangekocht, om daarin hare godsdienstoefeningen te houden.

De aartsbisschop van Genua bevindt zich te Turin, om te protesteren tegen de plegtige opening dezer kerk.

— Tot den leerstoel van het constitutionneel regt te Genua is benoemd een bekend Siciliaansch uitgewekene, de baron *Viso d'Ondes Reggio*, voormalig Siciliaansch minister in 1848.

— Uit Noord- en Midden-Italië trekken nog steeds scharen jongelieden naar Turkije, om der Porte tegen Rusland hunne dienst aan te bieden.

DUITSCHLAND.

Sedert den 1sten Januarij mogen te Berlijn in de openbare lokalen, alwaar bier of andere dranken worden getapt, geene vrouwelijke dienstboden meer werkzaam zijn.

— Behalve aan den Rijnkant, is het onderzoek naar het vaderschap in de Pruissische wet toegelaten en geeft dikwijls tot schandelijke regtsgedingen aanleiding. Bij een ontwerp, dienaangaande in de 1e kamer in behandeling gebragt, heeft prof. *Stahl* o. a. het verbod naar dat onderzoek, door den *Code Napoleon* vastgesteld, strijdig verklaard met het kanoniek regt en het Christendom.

— De prins regent van Baden heeft, uit het voorgeslagen drietal, den heer *Bader* tot voorzitter der Badensche tweede kamer gekozen. Deze kamer heeft tot haren vice-president gekozen den heer *Prestinari*, denzelfden die door den aartsbisschop in den ban is gedaan.

Dat de kerkelijke strijd in het groothertogdom Baden zoo goed als bijgelegd is, valt niet meer te betwijfelen; ook in Hessen moeten dezelfde oneenigheden tot een goed einde gebragt zijn; in Keurhessen en Nassau is men echter zoover nog niet gekomen.

— De Oldenburgsche landdag heeft het traktaat betreffende de vestiging van eene Pruissische militaire haven bij Jahde goedgekeurd.

(Naar men nader uit Oldenburg verneemt, behelst het met Pruissen gesloten verdrag, wegens den afstand eener oorlogshaven aan de Jahde, mede de bepalingen, dat Pruissen de Oldenburgsche vlag onder zijne bescherming neemt, de tonnen op zijne kosten op de Jahde onderhoudt, wijders eene chaussée aanlegt ter verbinding van het nieuw verworven grondgebied met de Jever-Vareler-chaussée.)

SPANJE.

Volgens de *Correspondence générale* van Madrid zou eene soort van coup d'état, waarbij de constitutie des lands werd gewijzigd, op handen zijn.

(Blijkens berigten uit Madrid, d.d. 19den Januarij, is bij besluit der Koningin de minister van financiën uit zijn post ontslagen, en zijn de generaals, die tot de oppositie-partij behooren, uit hunne bedieningen ontzet. De generaals *Concha* en *O'Donnell* zijn naar de Kanarische eilanden verbannen.)

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 19 Januarij.

De nieuwe wet op de zegels, waarbij alle kwitantiën een stuivers-zegel moeten dragen, heeft buiten verwachting voordeelig gewerkt, en bragt reeds £ 400,000 (?) meer op dan de berekening was. Men berigt dat reeds 35 millioen gezegels verkocht zijn.

— Bij gelegenheid der tegenwoordige vrees voor een oorlog herinnert een dagblad aan de oorlogskosten, die Engeland te dragen had op verschillende tijden. In 1812 in den Franschen oorlog £ 103,421,538; in 1813 £ 120,952,657; in 1814 £ 116,843,889; in 1815 £ 116,491,051. Van 1803 tot en met 1815, bedroegen de oorlogskosten £ 1,159,729,256 (bij de veertienduizend millioen Hollandsch).

— Van wege de Britsche admiraliteit zijn gisteren, in overeenstemming met het vroeger genomen besluit door dezelve, om namelijk binnen kort het personeel der Britsche zeemagt met 8000 man te vermeerderen, de noodige maatregelen daartoe genomen.

— De dagbladen van Californië bevatten, in de aankondigingen der geboorten, tevens eene opgave van het *gewigt* van den jongen burger.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Januarij.

De heer *Gaston de Montmorency*, onlangs te Parijs overleden, en waarmede die luisterrijke naam is uitgestorven, was misschien het type van milddadigheid. Hij had *f* 100 000 's jaarlijks aan rente, waarvan hij omstreeks *f* 3- à *f* 4,000 verteerde. Het overige werd door hem niet opgelegd, maar geheel voor de armen besteed!

— De inkomsten van de stad Parijs, voor 1853 op 47 millioen begroot, hebben 55 millioen bedragen. De stedelijke accijnsen hebben 41 millioen opgebragt, zijnde 2 millioen meer dan in 1852.

— Het electrische cordon, dat weldra de draden door de valleijen van Piëmont met Afrika over Korsika en Sardinië zal verbinden, zal van Genua loopen en onder zee gaan. Het zal uit 18 draden bestaan. De tegenwoordige gemeenschap tusschen Afrika, de genoemde eilanden en het vasteland van Europa geschiedt thans slechts eens per maand.

BELGIE.

BRUSSEL, 19 Januarij.

Mazzini bevindt zich sedert eenigen tijd in België; hij dineerde onlangs bij een' professor te Gent en verklaarde, dat hij ten spijt der politie kortelings nog eenige dagen te Rome had doorgebragt.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Aan de Tweede Kamer is een wetsontwerp ingezonden houdende: vrijdom van inkomende regten voor meststoffen in Nederlandsch Indië; dat wetsontwerp bestaat slechts uit een eenig artikel, luidende aldus: Met wijziging van de daarmede strijdige bepalingen wordt vastgesteld, dat, te rekenen van den dag waarop deze wet in Nederlandsch Indië zal worden afgekondigd, geheele vrijdom van inkomende regten aldaar zal worden toegestaan: voor *guano en andere ten dienste van den landbouw ingevoerde meststoffen.*

Als toelichting tot dit wetsvoorstel, zegt de minister van koloniën het volgende:

Toen het Indische bestuur in het vorige jaar vernam, dat te Kanton (in China) een depôt was gevestigd van Peruaansche guano-mest, is eene hoeveelheid van die stof ontboden tot het nemen van proeven op Java, waarvan, vooral voor de indigo-, tabak- en thee-kultuur, eene gunstige uitkomst werd verwacht.

Later is door tusschenkomst van de Nederlandsche Handelmaatschappij guano-mest op Java aangevoerd, welke mede tot hetzelfde einde door het gouvernement is aangekocht.

Ofschoon die proefnemingen nog niet zijn afgeloopen, wordt echter nu reeds door den gouverneur-generaal de wenschelijkheid betoogd, dat de aanvoer voor deze meststof zooveel mogelijk worde bevorderd.

Het uitzigt is ook reeds geopend, dat een geregelde aanvoer, regtstreeks van de plaatsen van oorsprong, zal kunnen tot stand komen.

Bij de bekendheid, dat de grond door sommige producten, vooral door den indigo, wordt uitgeput, bestaat er alle reden om den aanvoer zoowel van deze als van andere meststoffen, ten dienste van den landbouw in Nederlandsch-Indië, aan te moedigen; ook hebben reeds genomene proeven met de bemesting van gronden voor de kultuur van suikerriet, door middel van zoogenaamde raap-, hennep- of lijnzaadkoeken, een niet ongunstig resultaat opgeleverd.

Die aanmoediging zou kunnen bestaan in de toelating van meststoffen zonder betaling van inkomende regten, welke thans bedragen twaalf ten honderd van de waarde, of de helft, ingeval de aanvoer geschiedt onder Nederlandsche of daarmede gelijkgestelde vlag.

Het nevensgaand wets-ontwerp strekt alzoo om den invoer van meststoffen ten dienste van den landbouw in Nederlandsch-Indië te vergunnen, zonder betaling van inkomende regten.

Aan de leden der Tweede Kamer is rondgedeeld het verslag van het beheer en den staat der koloniën over 1851. In dat belangrijke stuk (hetwelk een lijvig boekdeel in folio uitmaakt) wordt, wat het cijfer der bevolking van Nederl. Indië betreft, aangemerkt, dat de regering dienaangaande nog altijd geene naauwkeurige opgaaf kan doen, omdat zij slechts eene betrekkelijke waarde kan hechten aan de staten, welke daaromtrent jaarlijks ontvangen worden, en welke zamengesteld zijn uit de door inlandsche en andere hoofden ingeleverde opgaven. Volgens een naar de laatst ontvangene opgaven zamengesteld overzigt, bevonden zich op ult° December 1851 in de onderscheidene residentiën en afdeelingen op Java en Madura: 17,223 Europeanen en daarmede gelijkgestelde inwoners; 125,250 Chinezen; 26,883 andere vreemde Oosterlingen, 9,514,382 inlanders, 3608 lijfeigenen; te zamen 9,687,346 hoofden, dat is 117,323 meer dan op ult° December 1850. — Op ult° December 1851 bestond het Nederlandsch Indische leger uit 991 officieren, waaronder die der geneeskundige dienst, en 20,316 onder-officieren en manschappen.

In 1851 is aan de koffij-kultuur veel zorg besteed. Aan groote uitbreiding der aanplantingen kan echter niet gedacht worden, wegens gebrek aan geschikte gronden op vele plaatsen. De productie van koffij heeft in het genoemde jaar bedragen 1,069,896 pikols, dat is meer dan in eenig vorig jaar.— De suiker-oogst is in 1851 niet onvoordeelig geweest: zoo ook die der indigo. De uitkomst der thee-kultuur is geweest 7765 pikols. De kaneel-kultuur was bijzonder voordeelig; die der cochenille minder gunstig dan in 1850.

'sGRAVENHAGE, 21 Januarij.

Gisteren heeft de heer mr. *A. G. A.* ridder *van Rappard* de betrekking van minister voor de zaken der Hervormde en andere eerediensten aanvaard, en heeft ook aan den gehouden ministerraad deelgenomen.

Ook jhr. mr. *de Kock* heeft zijne betrekking als directeur van het kabinet des Konings aanvaard, en als zoodanig de functiën van secretaris van den ministerraad vervuld.

— Volgens het overzigt van de opbrengst der middelen (hoofdsom en opcenten) over de twaalf maanden van 1853, in vergelijking gebragt met derzelver opbrengst over de twaalf maanden van 1852, bedragen zij aldus: direct. belast. *f* 19,142,348.26; in- en uitgaande regten en scheepvaartregten *f* 4,836,758.92½; accijnsen *f* 29,592,048.17½; waarborg en belasting der gouden en zilveren werken *f* 212,406.48; indirecte belastingen *f* 19,419,782.12½; opbrengst der posterijen *f* 1,440,810.94; opbrengst der staatsloterij *f* 413,866.50. Totaal *f* 57,058,021.40½, tegen *f* 56,129,572.28½ over 1852. De raming over 1853 beliep slechts *f* 54,438,397.42½.

— De staatscommissie belast met het opmaken der grondslagen van de regterlijke organisatie heeft, naar men verneemt, haar verslag aan den minister van justitie ingediend. Z. Exc. moet zich thans met het overwegen daarvan bezig houden. Zoodra de Tweede Kamer der Staten Generaal weder zal vergaderd zijn en de leden der commissie zich in de residentie zullen bevinden, zal de minister met de commissie over de door haar voorgestelde grondslagen in overleg treden, ten einde dan de noodige ontwerpen met den meesten spoed in gereedheid te doen brengen. (*Hand.bl.*)

De *Arnh. Ct.* verneemt uit eene goede bron, dat bij het nieuwe ontwerp van regterlijke organisatie, ter besparing van geregtskosten in burgerlijke zaken, de afschaffing van het ministerie der procureurs zal worden voorgesteld.

— Men zal zich herinneren, dat er, eenige weken geleden, eene staats-commissie werd benoemd, om de Regering te dienen van prae-advies aangaande het in den laatsten tijd zoo dikwerf besproken vraagstuk der emancipatie van de slaven in onze overzeesche bezittingen of koloniën. Velen, die in dit onderwerp hoog belang stellen, vermeenden dat de commissie hare werkzaamheden reeds voorlang had aangevangen, en verblijdden zich in het vooruitzigt, dat nu de handen eenmaal aan den arbeid waren geslagen, er, in eene niet lang verwijderde toekomst, een rapport zoude worden uitgebragt, hetwelk een helder licht over de zaak verspreiden, en hare definitive regeling zeer bespoedigen zoude. Zij vonden eenigen grond voor deze hunne meening in de benoeming, welke er onlangs plaats had van een' secretaris der commissie, wiens kunde en ijver den waarborg gaven voor de stipte vervulling van de verpligtingen, op hem rustende.

Uit eene zekere bron kunnen wij thans echter mededeelen dat al die verwachtingen ijdel zijn. De staats-commissie is tot nog toe niet geconstitueerd. Hare eerste bijeenkomst moet nog gehouden worden. Als men nu in aanmerking neemt, dat een groot gedeelte dier commissie bestaat uit leden van de Tweede Kamer; dat de werkzaamheden van dit deel der volksvertegenwoordiging in de helft der volgende maand weer een aanvang nemen, en dat die heeren dan bezwaarlijk eenigen tijd aan hunne parlementaire bemoeijingen kunnen ontwoekeren tot het houden van bijeenkomsten, dan mag men het er veilig voor houden, dat de staats-commissie hare taak vooreerst nog wel niet met ernst zal aanvangen, en dat het tijdstip, waarop men eenig resultaat van haren arbeid zal zien, nog zeer — zeer ver verwijderd is.

— In het nieuw aangeboden reglement op het beleid der regering van Neerl. Indië is art. 113 van het vorig ontwerp *weggelaten*, bepalende, „dat de kinderen uit slavinnen in Neerl. Indië geboren, voortaan vrij zullen zijn."

AMSTERDAM, 20 Januarij.

Op de uitgeschreven prijsvraag wegens het ontwerp van een kanaal door het smalste van Holland, zijn bij het koninkl. instituut van ingenieurs vóór den 1sten Januarij j.l. ingekomen tien antwoorden, waarvan acht naamloos en de twee overige respectivelijk in het Nederduitsch van den hoofdingenieur van den waterstaat *A. Greve*, en in het Fransch van den hoofd-ingenieur der bruggen en wegen *P. P. Bonniceau*, te Saint Lô.

— De opneming van het getal behoeftigen in 49 buurten alhier, heeft het cijfer van 18,033 zielen, die deel in de ontvangen buitengewone liefdegiften zouden erlangen, doen kennen. — Voegt men hierbij de 55,306 personen, die door de verschillende diakoniën en armbesturen bedeeld, door tusschenkomst van deze, mede uit ingezamelde gelden zullen worden ondersteund, dan verkrijgt men het aanzienlijk cijfer van 73,339 personen, in wier buitengewone behoeften men wenscht te voorzien.

— Het provinciaal-geregtshof in Noord-Holland heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van *S. A. Dwars.* Het hof heeft het door den appelant geschreven boekje, *Roomsche poppenkast, rarekiek* enz., geacht strijdig met de goede zeden en den bekl. dien ten gevolge veroordeeld tot *zes maanden eenzame* opsluiting, *f* 250 boete en de kosten. Het vonnis van den eersten regter is dus, met wijziging van eenige motieven, bevestigd.

— Dezer dagen hielden de vereenigde commissiën van de te Haarlem gevestigde maatschappij van nijverheid en van de vereeniging ter bevordering van fabrijk- en handwerksnijverheid te 's Gravenhage, eene bijeenkomst te Amsterdam, ten einde in onderling overleg te treden tot het nemen van maatregelen, strekkende om Nederland zoo waardig mogelijk te doen vertegenwoordigen op de in 1855 te Parijs te houden algemeene wereldtentoonstelling.

Zijn wij goed onderrigt, dan hebben de meeste in ons land gevestigde kamers van koophandel mede het plan om zich deze zaak aan te trekken.

Uit een en ander blijkt dan ook duidelijk, dat men ook hier te lande tot de overtuiging is gekomen, dat bevordering van industrie is bevordering van algemeene welvaart; het is daarom te hopen, dat deze meening ook bij onze regering tot overtuiging kome en zij zich, daardoor geleid, bereid verklare, om met krachtige hand de pogingen van bijzondere maatschappijen en andere ligchamen ten deze te ondersteunen; immers zonder zoodanige medewerking is het niet te verwachten, dat dergelijke, op zichzelven staande bemoeijingen goede vruchten dragen. Wanneer wij zien, hoe, tijdens de Londensche tentoonstelling, de meeste Europesche staten al dadelijk deze zaak ten krachtigste hebben ondersteund, en geene geldelijke opofferingen hebben ontzien; en wanneer wij tevens opmerken, dat blijkbaar tengevolge dezer bemoeijingen, alle andere staten, ook zij, die anders op industrielen trap verre beneden Nederland stonden, evenwel daarboven hebben uitgeblonken, dan twijfelen wij geenszins of men zal nu, door de ondervinding geleerd, er op uit zijn daarvan nuttige leering te trekken.

— Men verneemt dat het kasteel te 's Heerenberg, bewoond door den baron *van Pabst*, tot een Roomsch seminarie zal ingerigt worden. Het huis is een eigendom van den vorst van Hohenzollern-Sigmaringen en werd reeds vroeger tot ditzelfde doel gebruikt.

—Volgens berigt uit Curaçao, van den 19den December 1853, woedt de gele koorts aldaar zoo hevig onder de niet-ingeborenen van dat eiland, dat van de 50 soldaten, met het brikschip *Gouverneur Elsevier*, in het vorige jaar aangebragt, er 30 aan die vreeselijke ziekte zijn overleden.

'sHERTOGENBOSCH, 19 Januarij.

Z. H. de Paus heeft den weleerw. heer deken en pastoor *B. van Miert* benoemd tot kamerheer, als belooning voor de vele weldaden, die deze geestelijke sinds jaren aan zijne parochie met onvermoeiden ijver heeft bewezen.

— De Paus heeft een' brief gerigt aan de kweekelingen van het seminarie te Culenborg, in antwoord op een' brief, door die kweekelingen, tot betuiging van hunnen eerbied geschreven. De Paus maant de kweekelingen aan, om zich met alle krachten en met vlijt toe te leggen op het vroegtijdig verkrijgen van die deugden en dien schat van geleerdheid, waardoor zij niet alleen voor het vaderland dierbare en voor den staat nuttige burgers, maar ook waardige bedienaars der R. K. kerk mogen worden.

— Het provinciaal geregtshof van Noordbrabant heeft heden bij arrest, de behandeling van het proces nopens den in November plaats gehad hebbenden opstand te Helmond, op heden bepaald, uitgesteld tot Donderdag den 9den Maart eerstkomende, uit hoofde dat een der 7 beklaagden voortvlugtig is, met bevel dat deze niet verschenen beschuldigde andermaal zal worden opgeroepen. De procureur-generaal echter had de voortzetting der zaak tegen de 6 aanwezigen gerequireerd, en het verleenen van verstek tegen den laatsten gevraagd.

— Onlangs deelde men den diefstal mede van een zak met geld en geldswaarde, ten bedrage van *f* 918, gestolen van de diligence, rijdende van deze stad op Breda. De ontvreemder dier geldsom, door de godsdienst tot berouw gebragt, heeft door middel van een R. K. priester, door de derde hand, op ongeveer *f* 77 na, de gemelde som aan de ondernemers, de heeren *H. Bogaerts en Co.*, teruggezonden met de toezegging, dat de daarvan gebruikte gelden, indien de berouwhebbende daartoe in staat geraakt, eveneens door hem zullen worden teruggegeven.

ZALT-BOMMEL, 17 Januarij.

De sterfte onder de schapen schijnt niet af te nemen; men zegt, dat er te Veld-Driel en nabijgelegen dorpen reeds 1000 stuks gestorven en bij sommige schapen-houders te Veld-Driel de stallen totaal uitgestorven zijn; van enkele zelfs bij de 200 stuks.

ZWOLLE, 20 Januarij

Men verneemt dat het provinciaal geregtshof van Overijssel bij arrest van den 14den Januarij j.l., heeft verleend regtsingang met bevel tot dagvaarding in persoon, tegen den burgemeester en twee leden van den raad der gemeente Tubbergen, ter zake der onregelmatigheden, door hen begaan als leden van het bureau van stemopneming, ter gelegenheid der verkiezingen van den 10den en 17den Mei 1853. Het voormelde geregtshof heeft in dezen zin beslist op het appèl, ingesteld door den officier van justitie bij de regtbank te Almelo, welke laatste, bij gemotiveerd vonnis, verklaard had, dat er geene termen bestonden deze zaak te vervolgen: het hof heeft verstaan dat in dezen artikel 114 Code Pénal van toepassing zoude kunnen zijn. Wij kunnen dus eerlang de verdere behandeling van dit gewigtig regtsgeding te gemoet zien.

LEEUWARDEN, 19 Januarij.

Op nieuw zijn 87 runderen, door longziekte aangetast, gedood. — Totaal sedert Dec. 1849: 9239 runderen.

ASSEN, 21 Januarij.

De approbatie voor den telegraaf in deze provincie den aannemer geworden zijnde, is er deze week een aanvang met de werkzaamheden daaraan gemaakt.

— De heer *C. de France*, muzijkmeester te Groningen, heeft zich alhier gevestigd tot het geven van muzijk-onderwijs, op verschillende instrumenten, en zal spoedig een concert geven.

— Wij hebben voor eenige dagen gemeld, dat er eene monster-promotie bij het leger ophanden is; thans vernemen wij, dat deze promotie bij keuze zal plaats hebben, terwijl sedert 1845 de bevordering althans in de subalterne officiersrangen bij anciënniteit geschiedde.

— Ten bewijze dat men in deze provincie ook zware kalveren weet te mesten, diene, dat bij den heer *E. Pelink*

te Norg een zoetemelks kalf op stal staat, waarvoor den 18den dezer *f* 210 door een' der vleeschhouwers *Schaap*, uit Groningen, is geboden, doch hetwelk gelaten is voor *f* 225. — Bij denzelfden eigenaar, die bekend is als schoon vee te bezitten, staat eene koe, die in het voorjaar moet kalven, waarvoor door *G. L. Levie*, te Roden, *f* 190 is geboden. Mogten wij meer zulke bewijzen kunnen vermelden, dat de veefokkerij in dit gewest vooruitgaat!

— Bij besluit van den 17den Januarij heeft Zijne Majesteit goedgevonden aan mr. *L. Carsten* op zijn verzoek eervol ontslag te verleenen uit de betrekking van burgemeester van Hoogeveen, met ingang van den 1sten Februarij aanstaande.

— Men verneemt, dat de regering van Meppel nu op nieuw op twee adressen van *Klaas ter Heide* en *Gerrit Mast* heeft geweigerd mede te werken tot oprigting van het snikkeveer van 1 uur 's middags tusschen Assen en Meppel; men betreurt het, dat die regering deze nuttige en zoo zeer gewenschte zaak tegenhoudt; het is bekend, dat in den vorigen zomer de snikken van 8 uur overbeladen waren en dat zelfs eenige malen passagiers hebben moeten achterblijven; men herinnert zich, dat de oprigting van het snikkeveer van 8 uur in 1830 ook ruim een jaar in behandeling is geweest.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaturdag den 21sten Januarij.

Aanwezig de heeren SLOT, TRIP, DE SITTER, CREMERS, LOHMAN, DOORNBOSCH, V. HOUTEN, DOMMERING, V. ITTERSUM, DE LA FAILLE, OUDEMAN, SWAAGMAN, MEIJER, V. IMHOFF, QUINTUS, WICHERS, V. HEIJNINGEN BOSCH, ONNES, ROELFSEMA, GEERTSEMA en MESDAG.

Aan de orde wordt gesteld:

1) *Benoeming van den commissaris voor de Friesche en andere veren buiten der Apoort.* — (Tot stemopnemers worden aangewezen de heeren LOHMAN, VAN HEIJNINGEN BOSCH, DOMMERING en GEERTSEMA). Van dit tweetal, door het collegie van dag. bestuur voorgedragen, worden op J. D. POT (tegenwoordig waarnemend commissaris) 19 stemmen uitgebragt, die aldus benoemd is.

2) *Benoeming der vaste commissiën uit den raad*, ingevolge art. 54 der gemeentewet. — Op voorstel van den voorzitter wordt besloten, die in de volgende zitting te doen plaats hebben.

3) *Voorstel van het gemeentebestuur van Grootegast om het trekveer op Stroobos te regelen.* (Door de opheffing der provinciale veren moet ook daarin worden voorzien.) Besloten tot medewerking daartoe van Ged. Staten magtiging aan te vragen.

4) *Missive van de Luth. diaconie, d.d. 10den Jan., geleidende de rekening over 1852 en de begrooting over* 1854; en

5) *Missive van het armbestuur der Ned. Israël. gemeente, d.d. 8sten Jan., geleidende de begrooting over* 1854 in duplo.

Ten gevolge van de opmerking van den heer DE LA FAILLE wordt besloten beide missives met de daarbij behoorende stukken te doen rondgaan bij de leden en zal daarbij, op eene aanmerking van den heer SWAAGMAN, nog gevoegd worden de reeds vroeger ingekomene rekening der Israël. diaconie over 1852.

6) *Voorstel van den heer* CREMERS *om te besluiten tot den verkoop van de jagt- en collatieregten der gemeente.*

Dit voorstel ingekomen in de zitting van den 26sten Nov. l.l. wordt aangenomen, zullende de verkoop geschieden onder goedkeuring van Ged. Staten, gelijk de heer OUDEMAN er wenschte te hebben bijgevoegd.

7) *Concept-raadsbesluit tot bijvoeging eener bepaling bij het reglement van orde, omtrent het presentiegeld.* — Vastgesteld.

8) *Resolutie van Ged. Staten, d.d. 29sten Dec., geleidende afschrift van Zr. Ms. besluit van den 16den* houdende beslissing omtrent het verleenen van de goedkeuring door Ged. Staten op art. 19 in verband met art. 6 van het raadsbesluit nopens de voorwaarden van de levering van gas aan partikulieren. — De voorzitter stelt voor de resolutie voor kennisgeving aan te nemen en de voorwaarden vast te stellen, gelijk ze in het raadsbesluit zijn opgenomen.

De heer VAN IMHOFF is van oordeel, dat — nu de beslissing is gevallen, dat art. 19 niet behoeft te worden goedgekeurd — het best zal zijn, dat geheele artikel thans weg te nemen; de gemeente toch verbindt zich daarbij, om de opkomende geschillen aan scheidslieden ter beslissing over te laten en echter is het niet zeker of zij in die gevallen de autorisatie van Ged. Staten zal verkrijgen. Beter zal het zijn, zoo de gemeente zich nu tot niets verbindt.

De heer QUINTUS zou het gevoelen van den heer VAN IMHOFF juist achten, zoo Ged. Staten het afkeurden, dat eene beslissing door scheidsregters werd genomen, maar zij hebben alleen gezegd, dat de raad voor de bepaling, dat in geval van verschil dit dan aan scheidsregters zal worden onderworpen, geene autorisatie behoeft.

De heer CREMERS acht het in allen geval voorzigtiger het artikel er uit te nemen.

Ook de heer GEERTSEMA gelooft, dat de voorzigtigste weg de beste is, maar hij acht het toch ook in het belang van de gemeente, dat zooveel mogelijk alle kwestiën in der minne worden uit den weg geruimd en zou daaraan het art. met eenige wijziging willen dienstbaar maken, dat namelijk de gebruikers genoodzaakt zullen zijn de geschillen voor scheidsregters te doen uitwijzen, zoo de magtiging van Ged. Staten door den raad daartoe verkregen zal zijn.

Dit laatste wordt door den heer CREMERS ondersteund, die dan die redactie in eene volgende vergadering zou wenschen te behandelen.

Op voorstel van den voorzitter wordt alzoo besloten deze zaak aan te houden en inmiddels aan burg. en weth. eene nadere redactie van art. 19 op te dragen.

9) *Eenige concept-besluiten tot bepaling van eenige overschrijvingen van verschillende posten op de gemeentebegrooting over* 1853. — Ter secretarij.

10) *Missive van den gemeente-ontvanger, d.d. 9den Jan., over eene onderhandsche verhuring van de stads-behuizing in de N. Boteringestraat.* Daar R. F. ROOS wel genegen is die woning te huren, op gelijke voorwaarden als waarop de behuizing vroeger aan PH. BUTTINGER is verhuurd geweest, alleen met dit onderscheid, dat de huur per kwartaal en niet per maand worde betaald, verzoekt de ontvanger, zoo daartegen geene bedenkingen bestaan, tot die onderhandsche verhuring te worden geautoriseerd. — Op voorstel van den voorzitter wordt daartoe besloten, onder goedkeuring van Ged. Staten.

De zitting wordt voor één uur geschorst en hierna in behandeling genomen:

11) *Voordragt van burg. en weth. betrekkelijk de verordeningen op de hondenbelasting.* — Deze voordragt is bij de leden rondgeweest. Daar hierop onderscheidene bedenkingen zijn gemaakt, stelt de voorzitter voor, deze zaak eerst in de afdeelingen te behandelen.

Hiertoe besloten zijnde, wordt bij loting uitgewezen, dat van de raadsleden tot de eerste afdeeling zullen behooren: de heeren VAN HOUTEN, ROELFSEMA, OUDEMAN, VAN IMHOFF, VAN HEIJNINGEN BOSCH, UPMEIJER, QUINTUS, MULLER, LOHMAN en MEIJER en tot de tweede afdeeling: de heeren WICHERS, ONNES, DOORNBOSCH, DOMMERING, MESDAG, GEERTSEMA, SWAAGMAN, VAN ITTERSUM en DE LA FAILLE; en van de wethouders tot de eerste afdeeling de heer TRIP, en tot de tweede afdeeling de heeren DE SITTER en CREMERS.

12) *Drie adressen, betrekkelijk het houden der kermis alhier*, als één van een groot aantal (94) neringdoende ingezetenen, die met leedwezen vernomen hebben het plan, dat er bestaat, om maar ééne kermis in het jaar te houden en wel in de maand Julij; dat zij door die afschaffing groot nadeel zullen lijden in hun beroep; dat bovendien de kermis in de maand Julij, wanneer in Friesland, te Zwolle en elders zoovele kermissen gehouden worden, hier nooit eenigen opgang zal kunnen maken en de plattelandbewoners het alzoo niet de moeite waard zullen achten haar te komen bezoeken, gesteld ook, dat zij dit konden in Julij, de drukste maand voor den landbouw; dat verder op het platteland de boden in Mei eene vrije week hebben en de plattelandbewoners het eenmaal gewoon zijn de kermissen in het voor- en najaar te komen bezoeken en dat het om eene en andere reden een groot stoffelijk nadeel zou zijn voor de stad, zoo aan het geopperde plan uitvoering werd gegeven.

In het tweede adres insgelijks van eene menigte inwoners dezer stad (32), zeggen adressanten, dat zij met vreugde vernomen hebben dat door burg. en weth. een voorstel is gedaan om slechts ééne kermis in het jaar te houden; dat zij echter nog liever zagen, dat de kermissen geheel werden afgeschaft en wel om de redenen, vervat in de voortreffelijke circulaire van den commissaris des konings in de provincie Zuidholland [zie onze courant van den 6den Jan.]; ook wijzen zij daarbij op de omstandigheid dat het niet houden der kermis in 1853 toen velerwegen veel vreugde heeft veroorzaakt, en dat zij daarom, in het belang der welvaart, der zedelijkheid en der godsvrucht van de ingezetenen het wenschelijk achten, dat de kermis finaal worde afgeschaft.

Het derde adres eindelijk van een vijftal ingezetenen is van gelijken inhoud als het tweede adres.

De voorzitter deelt mede, dat reeds onderscheidene aanzoeken bij het dagelijksch bestuur zijn gedaan om standplaatsen op de aanstaande Meikermis en dat — aangezien de regeling der kermis wel niet zoo spoedig zal in orde komen, dat de verzoekers om plaatsen daarnaar in het onzekere kunnen wachten; — burg. en weth. voornemens zijn om aan die aanvragen een gunstig gevolg te geven. — Deze mededeeling wordt voor kennisgeving aangenomen en voorts besloten om de adressen te stellen in handen der commissie met de regeling dezer zaak belast.

13) *Adres van een groot aantal bewoners van het N.O. gedeelte der stad tegen het plan van doorgraving van het Boterdiep en vereeniging met de stadsgracht.* Adressanten hebben met belangstelling kennis genomen van het plan van Ged. Staten om het Boterdiep te vereenigen met de stadsgracht en daarin eene lig-, los- en laadplaats aan te leggen; zij achten dat plan echter ondoelmatig, daar langs de gracht in 't geheel geene gebouwen, pakhuizen, enz. zijn opgerigt, het vervoer der goederen langs een grooten omweg en met vele kosten zou moeten geschieden en zeer ten nadeele zou strekken van den handel en de inwoners van het noordelijk gedeelte der stad, ja hun geheele bestaan in gevaar brengen; dat het buitendien voor de buitenlieden onverschillig is of de vereeniging binnen door de stad of buitenom geschiede; redenen, waarom zij den raad verzoeken om aan het plan alle medewerking te ontzeggen.

Op voorstel van den voorzitter wordt besloten, dit adres te stellen in handen van de daartoe betrekkelijke commissie, nadat nog de heer CREMERS heeft medegedeeld, dat die commissie den vorigen dag juist bijeen was geweest, de hoofdpunten van haar verslag had vastgesteld en dat zij het vroegere plan van vereeniging binnen de stad verre verkieslijk acht boven het tegenwoordige en, indien al tot het tegenwoordige moet worden besloten, bepalingen meent te moeten voorstellen in het belang van het Boterdiep.

14) *Voorwaarden van eenige verpachtingen* als *a* van den tolboom te Engelbert en Foxham, *b* van het bruggeld van de Oosterhoogebrug, *c* van het onderhoud der reverbères en lantaarns voor 6 maanden en *d* van de levering van patent- en lijnolie van den 1sten Febr. tot den 31sten Mei; welke voorwaarden worden vastgesteld, nadat in de eerste eene kleine wijziging van redactie is gekomen en de heer SWAAGMAN een paar inlichtingen heeft gevraagd en gekregen.

15) *Rapport op een adres van den aannemer* J. W. BLEY *om remissie van de boeten wegens te late oplevering van het door hem aangenomen bestek*, bij monde van den heer TRIP. Rekestrant was aannemer geworden van de herstelling van den walmuur bij den Turfstraat voor *f* 5782 in twee termijnen, waarvan de eerste moest zijn afgewerkt voor den 15den Oct. 1853, zullende anders voor elken dag *f* 10 op de pachtpenningen worden gekort; hij heeft evenwel dat gedeelte eerst op den 22sten Nov. afgewerkt, zoodat hem eene boete van *f* 380 kan worden opgelegd.

De commissie heeft de redenen nagegaan, waarop rekestrant eene kwijtschelding van die boete vraagt en is van oordeel dat, als alle omstandigheden worden te zamen genomen er wel eenige termen bestaan om in de invordering der boete niet al te streng te zijn; daar het echter geen twijfel lijdt, of het werk had eerder kunnen worden afgeleverd dan werkelijk geschied is en het, in het belang der gemeente, noodig is, dat de aannemers boeten voor gebrek aan behoorlijken spoed, stelt zij voor, den aannemer de verschuldigde bestekpenningen uit te betalen, met eene korting van *f* 190, dat is, de helft van de verschuldigde boete. — Dit rapport zal in eene volgende vergadering worden behandeld.

Na voorlezing der korte notulen wordt deze zitting gesloten.

GRONINGEN, 23 Januarij.

Z. M. heeft benoemd tot burgerlijke leden en hunne plaatsvervangers in de militieraden voor de ligting der nationale militie van 1854: in Groningen: te Groningen, J. W. C. baron VAN ITTERSUM en mr. W. DE SITTER; plaatsverv. mr. A. J. VAN ROIJEN en mr. J. POTTER VAN LOON; — in Drenthe: te Assen, jhr. mr. P. A. G. DE MILLY en mr. S. GRATAMA; plaatsverv. mr. J. OOSTING en mr. C. W. E. KYMMELL.

— Men verneemt met zekerheid, dat door het ministerie van oorlog de hoofdadministratiën der korpsen infanterie is aangeschreven, om de verdere aanschaffing van het thans bestaande hoofdtooisel te staken, willende men hiermede in verband brengen, dat weldra een besluit zal worden uitgevaardigd, waarbij bedoeld hoofdtooisel door een model van sierlijker en ligteren vorm zal worden vervangen.

— Heden morgen werd alhier op eene bijzonder plegtige wijze ter aarde besteld het stoffelijk overschot van den heer G. RIJKENS, bijzonder onderwijzer te dezer stede. Een groot aantal beoefenaren der schilderkunst volgde het lijk van hunnen vroeg ontslapen kunstbroeder en droeg het, bij het kerkhof gekomen, naar zijne laatste rustplaats heen. Ook vele vrienden en belangstellenden waren opgekomen, om de laatste eer te bewijzen aan hem, in wien zijne ouders een' geliefden zoon, de onderwijzersstand een nuttig lid, onze stad een geacht burger heeft verloren.

— Bij den scheepsbouwmeester G. VAN DER WERFF, te Martenshoek, is Zaturdag l.l. met het beste gevolg te water gelaten, de nieuwgebouwde schoonergaljoot *Anna Arnolda*, groot ruim 95 roggelasten, kapt. J. F. SMID, van Groningen.

— In de afgeloopen week had hier het volgende treurige voorval plaats. Zekere EGBERT WINTERWERP, 16 jaren oud, wonende aan de Heerepoortenwal, geraakte, terwijl hij des avonds bij het vuur zat, in slaap en stortte met het hoofd voorover in een' pot met vloeibare kokende spijs, die over het vuur hing. In haast willende opspringen raakte zijn hoofd achter het hengsel vast en nam hij zoo den pot mede, welks kokende inhoud over zijn geheele ligchaam werd uitgestort, met dat ongelukkig gevolg, dat hij op eene deerniswaardige wijze werd gebrand. Hij is ter verpleging naar het akademisch hospitaal overgebragt.

— Op Donderdag den 19den dezer gingen een arbeider benevens een jongen des morgens vroegtijdig naar het wad achter *den Andel* om mosselen te zoeken, ten einde in hunne behoeften te voorzien, en naar men gist, onthielden zij den wind tot sein of kompas. Doch ziet, wat gebeurde er? de wind draaide om en de man en jongen gingen daardoor in plaats van naar den vasten wal, het wad nog verder in, waardoor zij toen het water wassende werd, ieder oogenblik hunnen dood in het water te gemoet zagen, en ook vonden, want reeds gisteren den 21sten vond men hunne lijken aan den kwelder liggen.

— In den loop der gepasseerde week is in de gemeente *Wildervank* door de daartoe vereenigde commissie wederom eene collecte gehouden, ten nutte der huiszittende armen, die de gezamenlijke waarde van *f* 250 heeft opgebragt.

Den 18den werd aldaar, ten huize van den logementhouder R. L. RIJKENS, door het sedert ruim een jaar aldaar gevestigde reciteercollegie een declamatorium gehouden, mede ten voordeele van de huiszittende algemeene armen. De keurige voordragt der verzen door de leden van het collegie en de schoone uitvoering der zangstukken door het aldaar bestaand zanggezelschap deden alle aanwezigen hoogst voldaan huiswaarts keeren, met den levendigen wensch van spoedig weder op zulk een genotrijken avond te worden vergast.

— Te *Stedum* had den 20sten j.l. ten huize van den kastelein L. WARMOLTS, eene dampartij plaats, waaraan elf liefhebbers van het damspel uit onderscheidene omliggende plaatsen deelnamen. De prijs, bestaande in een fraai dambord met stukken, werd eindelijk gewonnen door den heer K. DETHMERS van Tuikwert, onder Farmsum. De avond werd verder onder gepaste vrolijkheid doorgebragt, terwijl alles in de beste orde afliep.

— Op den 16den dezer werd door onderscheidene ingezetenen van Rutenbroek, koningrijk Hannover, binnen dit rijk en wel onder *ter Apel* eene daad van geweld gepleegd, die hen aan tuchthuisstraf blootstelt. In den vorigen jare is n.l. door de zorg van het bestuur der gemeente Vlagtwedde een weg tusschen ter Apel en Rutenbroek opgehoogd en daarin op last van hoogere autoriteit een brugje gelegd tot afwatering van aangrenzende gronden binnen dit rijk, waardoor zij hunne gronden bezwaard achtten. Diensvolgens trokken zij in grooten getale, gewapend met bijlen en schoppen naar bedoeld brugje, 'twelk in weinige oogenblikken was vernield. — De daardoor ontstane opening in den weg werd met aarde en rijswerk gevuld. — Men zegt dat deze zaak door de justitie wordt vervolgd.

— In de gemeenten Ulrum, Leens, Kloosterburen, Uithuizen, Ezinge en andere plaatsen maken zich weder gehuwde en ongehuwde personen gereed om in de maand April e.k. naar N.-Amerika te verhuizen. Later zullen wij hierop terug komen.

— Gelijk in verschillende oorden van ons land, zoo vertoonen zich ook in de gemeente *Achtkarspelen* (prov. Friesland), de teekenen van onzen tijd, en wil men niet achterblijven in het bevorderen van algemeene en doelmatige middelen, om den landbouw en handel, alsmede de nijverheid door het aanleggen van kanalen en wegen te bevorderen. Heeft men 't vorige jaar in het dorp Surhuisem een kanaal gegraven om dit dorp in gemeenschap te brengen met het Kolonelsdiep, ten einde zoodoende den aanvoer van mest te vermeerderen en den afvoer van granen te bespoedigen, — thans heeft men een grooter plan, dat niet minder dan het bovengenoemde strekt om den industriëlen toestand van deze gemeente te verbeteren. Men heeft nl. het voornemen om de meest onderscheidene dorpen van Achtkarspelen door kunstwegen te vereenigen, om zoodoende voor de in den zomer en winter bijna onbruikbare zandwegen gemakkelijke verbindingslijnen in de plaats te stellen, waardoor de bloei van meer dan een dorp zeer zal bevorderd worden. Reeds hebben zich in meest alle dorpen commissiën gevormd, die in algemeene vereeniging, onderscheidene voorbereidende werkzaamheden hebben bewerkstelligd en de lengte der aan te leggen wegen hebben doen opmeten, om eene raming der kosten van deze onderneming aan bevoegde autoriteiten voor te dragen. De berigtgever hoopt, dat deze nuttige en belangrijke onderneming spoedig verwezenlijkt moge worden, waartoe de nog bestaande harmonie der onderscheidene commissiën en eene gewenschte medewerking van burgemeester en raad van de gemeente Achtkarspelen veel zullen bijdragen.

— De regering van *Leeuwarden* geeft thans aan 1801 bedeelde en niet bedeelde huisgezinnen, uitmakende een getal van ongeveer *zevenduizend* personen, om den anderen dag *warme spijs*.

Om dit vol te houden tot den 20sten Maart e.k., zal er ongeveer *f* 15,000 uit de gemeentekas noodig zijn.

— Tot aandrang van de afschaffing der kermis zijn te *Leiden* tot nu toe bij den gemeenteraad ingekomen adressen van de kerkeraden der Nederduitsche Hervormde en Waalsche gemeenten en verder van den *akademischen senaat.*

— Te *Zutphen* is den 13den Januarij door den gemeenteraad eene som van *f* 40,000 toegestaan, voor den verbouw van de kazerne en stallingen, en den opbouw eener overdekte manége, ten dienste van het aanstaande garnizoen aldaar.

— Te *Middelburg* was in den avond van den 17den dezer de stad, door het mislukken der gazverlichting, in diepe duisternis gedompeld. Het stedelijk bestuur had de gewone stadslantaarns doen afbreken, in de zekere onderstelling, dat de eerste proef met gas goed zou uitvallen, hetwelk eene niet geringe teleurstelling heeft doen ontstaan.

Het mislukken der eerste proeven wordt daaraan toegeschreven, dat de buizen nog niet volledig met gas waren gevuld, en de pompen, bestemd om de lucht uit te drijven, nog niet aanwezig waren en men dus genoodzaakt was, dit door middel van de sterke aanpersing der gas te doen.

De *Leijdsche Ct.* schrijft het volgende:

In 1790 werd het voortreffelijk Doofstommen-Instituut te Groningen opgerigt, en de schoone bedoelingen van den stichter GUYOT vonden eenen welverdienden bijval. Meer dan eene halve eeuw is hunne weldadige schepping door geheel Europa bewonderd als een der schoonste sieraden van ons vaderland. — Thans poogt men te Rotterdam, bij het licht van rijper ervaring en dieper kennis van den aanleg en de behoeften der doofstommen, hunne vorming voor de maatschappij op hechter grondslagen te vestigen, onder aanwending van eene leerwijze die in Duitschland algemeen verbreid is, en haren eersten oorsprong vond in ons vaderland, waar de Amsterdamsche geneesheer VAN AMMAN, reeds in 1690, verscheidene doofgeborenen hoorbaar en duidelijk had leeren spreken, en een boekje uitgaf: *Surdus loquens of de doove sprekende.* Langs dezen weg wil men te Rotterdam die ongelukkigen aan de maatschappij wedergeven, en is er onder het voorzitterschap van dr. MOLEWATER eene circulaire uitgegaan waarin de waarde dier leerwijze op grond van den voorrang van hoorbare boven vingerspraak en gebarentaal, en der door de ondervinding in Duitschland geblekene mogelijkheid tot aanleering van het spreken, wordt ontwikkeld.

Maar om de gewenschte uitkomst te verkrijgen, wordt verder in de circulaire gezegd, is bij de in de vroegste jeugd reeds aan te vangen spraakoefeningen een onvermoeid geduld, eene inspanning noodig, die bij den leerling alleen kunnen onderhouden worden door zijne behoefte om gewaarwordingen en denkbeelden aan zijne leermeesters en betrekkingen mede te deelen. — Zijn gebaren en vingerspraak hem gemeenzaam geworden, hij zal later slechts met ongeloofelijke moeite goed, hoorbaar en duidelijk leeren spreken. Het eerste is dan ook in de beste Duitsche scholen ten eenenmale verbannen, en de verkregene uitkomsten zijn verblijdend, zoodat het niet vreemd is er doofgeborenen te ontmoeten, wier toon van stem hun gebrek naauwelijks verraadt en wier gezigt de beweging van mond en lippen bij het spreken van anderen zoo juist weet op te vangen, dat geen enkel woord hun ontsnapt. Reeds wordt een 20tal volgens die leerwijze onderwezen, en bestaat er plan om de inrigting uit te breiden.

Er zal alzoo een strijd ontstaan tusschen de oude en nieuwe school; moge zij met zulk eenen uitslag gevoerd worden, dat Groningen, hetwelk zooveel aanspraak heeft op de dankbare welwillendheid van het vaderland, — dat Rotterdam, hetwelk zich voorstelt eene dergelijke te verwerven, — dat de doofstommen van dit en volgende geslachten er niet bij verloren, maar gewonnen hebben.

Letternieuws.

Album van buitenlandsche lettervruchten. Te Middelburg bij Gebr. ABRAHAMS.

Wij hebben voor ons liggen de eerste aflevering van dit nieuwe tijdschrift, dat in maandelijksche afleveringen van 4 a 5 vel druks zal worden uitgegeven tegen den geringen prijs van *f* 6. Eene luimige vertelling, naar het Hoogduitsch van F. STOLLE; eene levensbeschrijving van den grooten taalkenner, kardinaal MEZZOFANTI; interessante schetsen uit het leven in Londen, naar het Engelsch van C. M. SMITH, door MENSING; gouden bruiloft, door TH. FONTANE; een blik op het leven van COLUMBUS, naar aanleiding van het werk van DE BONNEFOUX en eene plaatsbeschrijving van het in de laatste dagen meer ter sprake gekomen Sinope, openen den eersten jaargang van dit tijdschrift, aan hetwelk wij, zoo de redactie aan het haar voorgestelde doel blijft beantwoorden, vele inteekenaren en een lang leven voorspellen.

AANBESTEDINGEN.

GRONINGEN, 23 Januarij.

In het provinciehuis werd heden middag door een der leden van Ged. Staten, in het bijwezen van den hoofdingenieur van den waterstaat, onder nadere approbatie aanbesteed:

Het leveren van materiälen tot het onderhouden der provinciale en groote wegen van de 2de klasse in de provincie Groningen, in 1854:

1. Weg van Ennumatil naar de Zandhoogte. Twee inschrijvers: C. KUIECK, te Opwierda, voor *f* 523, en P. NANNINGA, te Ennumatil, voor *f* 448.

2. Weg van Groningen naar de Zoutkamp. Drie inschrijvers: T. VAN DIJK, H.z., te Winsum, voor *f* 5729; H. B. HARKEMA, te Warfhuizen, voor *f* 5488, en J. H. LIMBORG, te Groningen, voor *f* 5395.

3. Weg van Martenshoek naar Winschoten. Vier inschrijvers: H. W. HEMMES, N.z., te Sliddeburen, voor *f* 4022; H. J. BILLINGA, te Winschoten, voor *f* 3999; D. OOMKENS, te Hessen-Bril, gem. Winschoten, voor *f* 3993, en J. H. LIMBORGH, te Groningen, voor *f* 3945.

Kerknieuws.

DELFSHAVEN, 16 Januarij. Onze waardige leeraar ds. *G. Barger*, heeft voor de op hem uitgebragte beroeping tot hoogleeraar in de godgeleerdheid te Stellenbosch in Zuid-Afrika, bedankt.

— T. Garderen is beroepen ds. *van der Flier*, predikant te Oosterwolde.

— In de gemeente Huins en Lyons is op den 19den dezer beroepen de heer *H. J. van der Scheer*, kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Drenthe.

— Het drietal kandidaten voor de vacature te Eck en Wiel bestaat uit de heeren *Anspach*, *Joriesen* en *Thieme.*

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.